

Habeşler Tamamen Mağlûp Olmadılar

İmparatorun sulh istediği ve Dessie'ye kaçtığı yalan

Mareşal Badoglio: "Necaşi Ya Yeniden Hücum Edecek, Yahut Da Hücumumuzu Bekliyecek,, Diyor

Asmara, 5 (A.A.) — D. N. B. ajansının hususî muhabiri telsizle bildiriyor:

İtalyan karargâhı umumisi, İtalyan kâ'alarının bu sabah Kouram'ı işgal ettiklerini tebliğ eylemektedir.

İtalyan karargâhı umumisinin raporuna göre, Habeş kâ'aları, daima İtalyan tayyarelerinin ateşi altında cennuba doğru ricatte devam etmektedirler. Yalnız dünkü cumartesi günü İtalyan tayyareleri Habeş kâ'aları üzerine 64 ton bomba ve 20 bin makineli tüfek mermisi atmışlardır.

İtalyanlar, Kouram'ın ele geçmesi keyfiyetine askerlik bakımından hususî bir ehemmiyet vermektedir. Çünkü Adisababa'ya giden yol üzerinde kâin olan bu mevki, iç Habeşistanın methali demektir.

Habeşistan Tamamen Mağlûp Olmadı

Mareşal Badoglio, Habeşistanın çok

ROMADA SULH MÜZAKERELERİ

13 ler Komitesi Reisi Romaya Çağrılıyor

13 ler Komitesi Reisi Madariaga

Paris, 5 (A.A.) — Haber verildiğine göre, İtalyan elçisi Cerruti 8 nisan tarihli 13 ler komitesi toplantısında takip edilecek usul hakkında B. Flan-denle görüşmüştür.

B. Cerruti, doğrudan doğruya Habeşistanla sulh müzakerasına girişmesi ve Milletler Cemiyetinin, yalnız iki taraf arasındaki teması kolaylaştırmak üzere müdahalede bulunması merkezindeki İtalyan noktâi nazarını izah etmiştir.

Diğer taraftan bildirildiğine göre, İtalyan elçisi On üçler komitesi reisi Madariaga'nın Duçe ile mülâkatta bulunmak üzere Romaya gitmesinin kendi hükûmetince arzu edildiğini Flan-den bildirmiştir.

İtalyanların işgal ettikleri Gondar şehri

yakında tamamen mağlûp olacağını bildirmektedir. Mareşal Badoglio diyor ki:

«Necaşi için üç hareket ihtimali vardır: Ya yeniden hücum edecek ve mağlûp olacak, yahut İtalyanların hücumunu bekliyecek ve yine aynı âkibete uğrayacak. Üçüncü ihtimal de tamamen geri çekilmektir ki bu da bir felâkettir. Çünkü bu arazide ne yol vardır, ne de Habeş kâ'aları lüzumu kadar nakliye vesaitine maliktir.

Dessie Tekrar Bombardıman ... Edildi

Adisababa, 5 (A.A.) — Bu sabah altı İtalyan tayyaresi Dessieyi bombardıman etmiştir. Hasar miktarı daha malûm değildir.

Adisababa, 5 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

1 — İmparatorun İmparatoriçeye

«benim için duadan başka yapabileceğiniz bir şey kalmamıştır.» diye bir telgraf çektiğini,

2 — İmparatorun sulh talep etmek ve yahut saltanattan feragat etmek niyetinde bulunduğunu,

3 — İmparatorun Dessie'ye firar etmiş olduğunu, Habeş hükûmeti kat'i surette yalanlamaktadır.

Son Habeş Ordusu Mu ?

Asmara, 5 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinin haber verdiği göre, son Habeş ordusu, evvelki gün Ashiangi gölü civarında vukua gelen harpte tamamiyle mahvolmuştur.

İtalyan Tebliği

Roma 5 (A.A.) — Mareşal Badoglio, neşrettiği bir tebliğde, Ashiangi gölü muharebesinin, Habeşlerin cennuba doğru «nevmidâne kaçmalarıyle nihayetlendiğini» bildirmektedir.

[Devamı 11 inci yüzde]

Lokarno Devletleri Cenevrede Toplanıyorlar

İngilizlerin teklifini Fransızlar müsait bir surette karşıladılar. Konferans ayın onunda toplanacak

Paris, 5 (A.A.) — İngiliz İtalyan ve Belçika hükûmetleri Fransız hükûmetine, On üçler komitesinin toplanması münasebetile Cenevrede bir Lokarno devletleri konferansının da içtima etmesi teklifine muvafakat etmekte olduklarını bildirmiştir. Bu konferans 9 veya 10 Nisanda toplanacaktır. Belçika başbakanı Von Zeeland perşembe veya cumadan evvel Cenevrede bulunacaktır.

Teklif müsait karşılandı

Paris, 5 (A.A.) — Dış Bakanlığı mahfelleri, Lokarno devletleri konferansının on üçler komitesi toplantısı münasebetile Cenevre'de içtimasını istihdaf eden İngiliz tekliflerini müsait karşılamıştır.

Eden'in Ren hakkındaki talebi

Lndra, 5 (A.A.) — Siyasî mahfeller Ren mntakasının tahkim edilmesi hakkında Eden tarafından Von Ribbendrop nezdinde vaki olan ısrarın yalnız Fransız - Alman müzakeratı müddetine münhasır olduğunu söylemektedirler.

Almanyanın ret cevabının kat'i olduğu zannediliyor.

Londra, 5 (A.A.) — Flanden, Lokarno konferansının Cenevrede toplanmasını kabul ettiği takdirde, Eden ağlebi ihtimal salı günü Cenevreye hareket edecektir. Eden paskalya tatilini geçirmek üzere Fransız Rivyerasına gitmek niyetindedir.

Fransanın cevabı

Paris, 5 (Son Posta) — Fransız cevabının metni yarınki kabine toplantısında görüülecektir. Hazırlanan cevap uzundur. Almanyanın son muhtırasında iddiaları reddedilmektedir.

[Devamı 11 inci yüzde]

İngiltere-Fransa Arasındaki Askerî Görüşmeler

Londra, 5 (A.A.) — Siyasî mahfellerde söylendiğine göre, İngiltere, Fransa ve Belçika arasındaki askerî görüşmeler nisan ortasında başlayacaktır.

Türkiye ile Yugoslavya arasındaki beraberlik bir kere daha teyit edildi

Tevfik Rüştü Aras, Bulgaristanın komşularını haberdar etmeden muahedelerin askerî hükûmelerini ilga edemeyeceğini söyledi

Belgrad, 6 (A.A.) — Avala ajansı bildiriyor:

Türkiye dış işleri bakanı doktor Tevfik Rüştü Aras dün sabah Naip Prens Pol tarafından Kabul edildikten sonra başbakan Stoyadinoviç'in şerefine verdiği öğle ziyafetinde bulunmuş müteakiben doktor Stoyadinoviç ile yeni bir görüşme yapmıştır.

Bu görüşmenin sonunda doktor Tevfik Rüştü Aras Avala ajansı muharrirlerinden birisini kabul lütfunda bulunarak kendisine bilhassa demiştir ki:

«Belgraddaki dostlarım arasında daima aynı zevk ile bulunuyorum. B. Stoyadinoviç ile, umumiyet itibarıyla Balkan antantını ve bilhassa iki memleketi alâkadar eyleyen ve bugün büyük Avrupa meselelerine temas eden işler hakkında fikir teati etmek benim için her defasında mes'ut bir hâdisedir. Bu hususta ancak şunu tekrar edebilirim ki, bu fikir teatileri düşüncelerimiz arasındaki mutlak beraberliği bir kere daha teyit etmiştir. Bu bizim için hiç bir sürpriz teşkil etmez.»

[Devamı 11 inci yüzde]

Yeni Rayştag "Büyük Almanya,,nın ilk meclisi

Alman meclisi yalnız dahildeki Almanları değil, hariçtekileri de temsil edecek

Alman meclisi toplantı halinde

Berlin, 5 (A.A.) — Yeni Rayştag yona memleket hudutları içinde yada Alman hudutları haricindeki Alman şayan yüz milyon nüfusluk bir milleti temsil eden «büyük Almanyanın» ilk meclisi haline getirmek istedikleri kanaatini uyandırmaktadır. Pangerman Alman meclisini yalnız altmış yedi mil-

[Devamı 11 inci yüzde]

Türk Elçisi Yunanistana Bir Muhtıra Verdi

Balkan Konseyi Yunanistandan Soruyor:

Bir Bulgar - Yugoslavya İtalya - Yugoslav Harbi Karşısında Yunanistan Ne Vaziyet Alacaktır?

Atina 6 (Özel) — Türkiye elçisi Ruşen Eşref pazar olmasına rağmen başvekil Demircisi ziyaret etmiş ve Belgradda toplanacak Balkan konseyinde Yunanistana tevcih edilecek sualleri tevdi etmiştir. Bu sualler bilhassa 3 noktada toplanmaktadır:

1 — Bulgaristan ortada sebep yokken Yugoslavyaya tecavüzde bulunacak olursa Yunanistan Yugoslavyayı himaye maksadile Bulgaristana tecavüz edecek midir?

2 — Yunanistan Balkan paktının kendine tahmil ettiği taahhütleri ifaya hazırlarken İtalya Yunanistanın Bulgaristana karşı aldığı vaziyeti Yugoslavyaya için harp vesilesi telâkki ederse Yunanistan ne yapacaktır?

3 — Bu vaziyette Yunanistan Yugoslavyayı Balkan paktına rağmen yardımsız mı bırakacak, yoksa İtalya ile karşılaşmayı kabul edecek midir?

Siyasî mahfellerde büyük bir ehemmiyetle telâkki edilen bu sualler yarın (bugün) liderler meclisinde konuşulacaktır.

Hergün

Eski
Hikâyeler

Yazan : F. R. Atay

Bilmem vakanüvisleri okumağı se-
ver misiniz? Zamanın en küçük
hâdiselerinden bahseden bu kitaplar ara-
sında, bazan uyandırıcı, yahut ürkütücü
veya sizi bugününüzle avutan ne fıkralara
tesadüf edersiniz.

İşte size 1244 tarihinden bir hâdis-
e: Avrupa kıyafetine girmek istiyoruz. Fa-
kat acaba kendimizi halka hazmettirebile-
cek miyiz? Kuruçşemeli Hasan Beyle Av-
ni Beyi çağırıyorlar. Setre pantolonla, yeni
kılığa sokuyorlar ve Ramazan günü çarşı-
ya salıveriyorlar. Halk bunlara nasıl bakı-
yor, diye arkaalarında da teccüss memur-
ları var. Memurlardan yeni kıyafetin hal-
ka pek çirkin görüldüğü haberi geliyor.
Ne yapsalar beğenirsiniz: Kuruçşemeli Ha-
san Beyle Avni Bey nihari ramazanda ale-
nen ekli şürupten maada diğer kebabiri irtikâp
eyledikleri sebeple biri İzmite, diğeri
Bursa'ya nefyolunmuştur.»

Bu fıkrayı okuduktan sonra insanın
söyle bir kıravatını düzeltmek, pantolon
ve ceket değiştirmek, antré askusındaki
şapkalarını gözden geçirmek hatırına geli-
yor. Gömleklerinizi, yakalarınızı, beyaz
frak yeleklerinizi kucaklayacak oluyorsu-
nuz.

Aradan yedi sene geçiyor. Halkı resme
alıştırmak lâzım. Sırmalı ağır üniformalarını
giyen kumandan ve subaylar hassa
müşürünün yalısında toplanmıştır. Beyler-
beyi sarayı ötesinde bir tabur bahriye, üç
tabur hassa askeri ile üç top ve mızıkla yer-
leştirilmiştir. Nuh kuyusu caddesinde bir
tabur, Mehmetpaşa köşkünde iki tabur,
kışla içinde harbiye taburu ve altı top ve
bir alay süvari, saray ile kışla arasında da
kırk aradım ara ile süvari ve yaya karakol-
lar, vakanüvisin sözü ile, «muntazarı tas-
vir» dirler. Resim bir faytona büyük tö-
renle konulmuştur. Hassa ferîği Fethi Pa-
şa ile Mustafa Nuri Paşa ve hassa ve mansure
müşürleri faytonun önünde ve İzzet
Beyle Serasker Hüseyin Paşanın arkasında
olarak Selimiye kışlasına gidiliyor. Padişah
bile kışlaya gelmiştir. Müşürler ve paşa-
lar resmi kucaklarına alarak indiriyorlar.
Kurbanlar kesiliyor. Hüdayi şeyhi tarafın-
dan dua, sümbülî şeyhlerinden Yunus
Efendi tarafından fatiha okunduktan son-
ra yirmi bir pare top atılıyor ve bütün as-
ker resmin önünde geçit yapıyor. Vakanü-
vis diyor ki: «Birkaç gün sonra Babiâliye
gönderilen tasvir alayı dahi görülecek şey-
di. Duasını sadî şeyhlerinden Hasarcıza
Süleyman Sıtkı Efendi etmiştir.»

Bu alaylar halkça çirkin görünerek, bir
çok dedikodulara yer açıyor. Hattâ Arabis-
tan taraflarında isyan çıkıyor. Vakanü-
vis diyor ki: «Bilâhara bu tasvirler puşidei
setrü ihfa edilmiştir.»

Şimdi nasıl masanızı bırakıp, Ankara
heykellerinin altında birer müddet durmak
ihtiyacını duymazsınız?

Biliyor Musunuz?

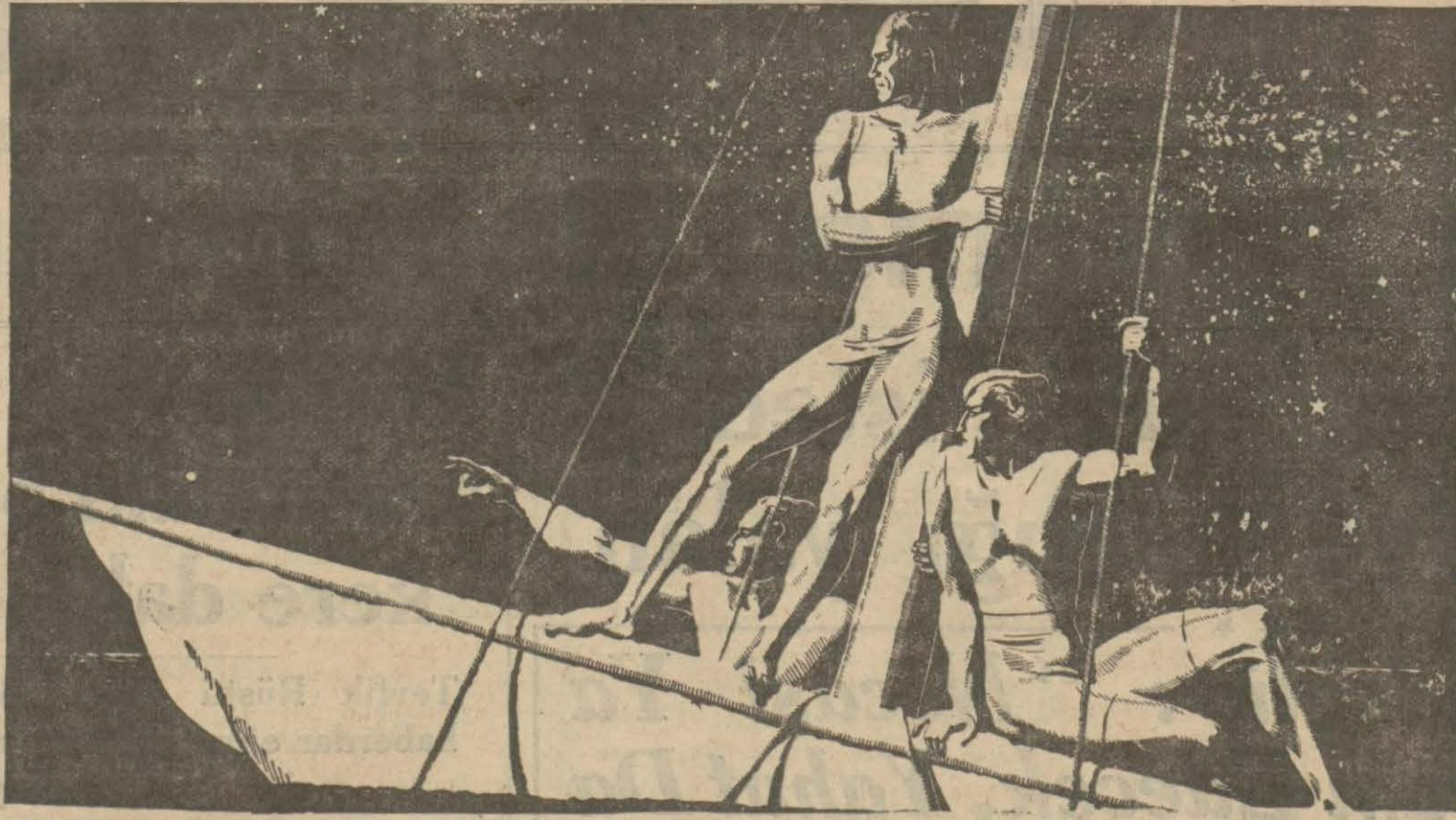
- 1 — Mogolistan başvekilinin adı ne-
dir?
- 2 — Mogolistanda kullanılan paranın
adı nedir?
- 3 — Mogolistanın nüfusu nedir?

(Cevapları Yarın)

(Dünkü suallerin cevapları)

- 1 — Pancarda şeker bulunduğunu en
evvel (1600) yılında Serres isminde bir
adam keşfetmiştir. Fakat bu şekerin istih-
saline ancak 1802 yılında ve evvelâ Ber-
linde açılan bir fabrikada başlamıştır.
- 2 — Bülbüllerin vasatî ömürleri 16 yıl-
dır. Fakat içlerinde 30 yıl yaşayanlar da
vardır.
- 3 — Ölümden sonra saçın ve tırnağın
uzamakta devam edip etmeyeceği bilgin-
ler arasında münazaah bir meseledir. Me-
selâ doktor Constantin Jarus isminde bir
zâtı tıraş ettikten sonra mumya haline ge-
tirdiği bir cesedi, 25 yıl sonra açıp baktı-
ğı zaman sakalının ve tırnaklarının üçer
santim uzadığını görmüştür. Buna mu-
kabil bazı doktorlar da hakikatte hayattan
sonra devam etmiş bir uzama keyfiyeti ol-
mayacağını, bu şekilde uzamanın esasen
cilt içinde mevcut kılların ve tırnakların
ensice gevşer gevşemez dışarıya fırlama-
sından ibaret olduğunu söylemektedirler.

Resimli Makale

Gençlik inanırsa kuvvetlenir. İnanmayan gençlik karanlıkta
kalmağa mahkûmdur. İman onu aydınlığa çıkaran bir gemi
gibidir. İmanlı gençlik pupayelken karanlığı yararak aydınlığa
doğru ilerler. İleride gördüğü ışık onun imanındır. İnanıldığı şey
gemisine hava hizmetini görür, yelkenlerini şişirir, gemisini yü-
rütür.

Fakat gençlik imansız olursa, oportünist kalırsa, ruhu kara-

rır, hayaı manasızlaşır. Gençin hayatına mana veren inani-
şidir.

İnanmak bir ihtiyaçtır. İnanmak ruha kuvvet veren bir mo-
tör gibidir. Büyük adamlar, büyük işler yapan büyük insanlar,
hep inananlar arasından yetişmiştir. İnanmayanlar orta ve siliik
kalmağa mahkûmdurlar.

SÖZ ARASINDA

Kadınlar Doktor
Şahtı Niçin
Sevmezlermiş?

Hitler hükûmeti ile arası açıldığı için,
nazik vaziyetin neticelenmesini müteakip,
iktisat nazırlığından istifa edeceği bildiri-
len doktor Şahtı, bilhassa kadınlar tarafın-
dan hiç sevilmemektedir.

1925 senesinde, maliye nazırı bulun-
duğu zaman kadınların şapkalarından, yük-
sek vergi tarhetmek istemiş, fakat dilleri
durmayan bayanlar, aleyhine o derece şid-
detli bir propaganda yapmışlardır ki, bu
tasavvurundan vaz geçmeğe mecbur ol-
muştur.

"Ne Yapayım Sinirliyim, Elim
İnsan Eline Süremiyorum"

Fransada bir boşanma davasında erkek
şunları söylemiş:

— Bay başkan, karımı çıldırasya sevi-
yorum... Ondan beni Allah aşkına ayrı-
mayız... Beni bedbaht etmeyiniz, ne ya-
payım sinirliyim. Elimi, insan eline, ve du-
dağımı da insan yüzüne süremiyorum. Ben
şeftali de tutamam. Sinirliyim. Onun için
karımı bir kerecik olsun öpemedim.

Mahkeme, kocaya hak vermedi. Ve
karısını ayırdı.

Parisin İyi Ve Kötü Tarafları
Hakkında Bir Mukayese

Paris'teki Amerikalı talebeler, işsizlik
zamanlarında toplanıp, Parisin iyi ve kötü
taraflarını mukayese etmek isteyerek şu
karara vâsil olmuşlar:

Dünyanın hiç bir yerinde gençlik fay-
da ve eğlenceyi bir arada bu kadar mü-
kemmell bulamaz. Bir taraftan mükemmel
mektepler ve kıymetli hocalar, diğer ta-
raftan Kartiyelâten ve genç kızlar... Buna
mukabil... Odalar Amerikaya nazaran da-
ha dar ve basıktır. Ve sinemalarla radyo
aletleri pahalıdır. Fayda ve mahzurları
mukayese etmişler. Ve Fransada oturma-
ğa karar vermişlerdir.

HERGÜN BİR FIKRA
Cehennem Azabı

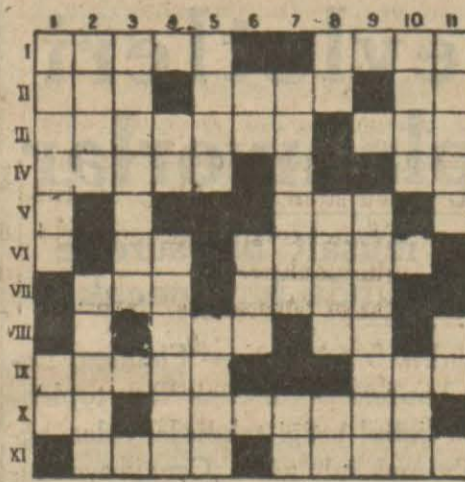
Üstat Ekremin büyük biraderi Re-
caizade Celâl Bey merhum sözünü sa-
kunmayan takımdandı. Küçük kardeşi
ne kadar halim, selim, idi ise, o o ka-
dar ataktı. Şiire olan kabiliyetini yal-
nız hiciv ve hezil vadisinde kullanarak
körletti.

Hicvi o kadar severdi ki, sırası ge-
lince, önünü, arkasını gözetmeksizin
nükteyi yapıştırmaktan hâz duyardı.
Vilâyetlerden birinde mektupçu bu-
lunduğu bir sırada, irtikâp ve irtisâsı
kadar zulmü ile de meşhur olan vali
hastalanmıştı.

Celâl Bey ziyaretine gitti ve kendi-
sini fevkalâde düşkün ve muztarip bul-
du.

— Nasılsınız, paşa hazretleri? diye
sordu. Vali:
— Of! çok muztaribim! Cehen-
nem azabı çekiyorum!
Deyince, Celâl Bey:
— Cehennem azabı mı? Erken de-
ğil mi, efendimiz? dedi.

BULMACA

Soldan sağa:

- 1 — Çok ince cam, yerine getirme.
- 2 — Hastalığa yakalanmamak için yapı-
lan ameliye, bir erkek ismi, su. 3 — An-
latan, üstün aksi. 4 — Eski devirlerde a-
kar sahibi. 5 — Soru edatı. 6 — Lâhim,
bir Türk başbuğu. 7 — Gelecek, bir (i)
aksanile üzerine yazı yazdığımız olur.

Fransa Hariciye
Nazırının İngilizce
Bilmediği nasıl anlaşıldı?

Mösyö Flanden Londrada bulunduğu
zaman kendisini ziyaret eden gazetecilere:

— Sabretmeli, vaziyet iyileşiyor. İngi-
liz gazeteleri de lehimize yazmağa başladı-
lar!.. demiş.

Halbuki diğer taraftan İngiliz gazetele-
ri, Hitler lehinde boyuna kalem yürütü-
yorlarmış. Bu vaziyeti gören Fransızlar üç
şıkka ihtimal vermişler:

Ya Flanden, aldatılıyor, yahut Fran-
sızları aldatıyor, ve yahut ta, çok iyi bildi-
ği iddia edilen İngilizcenin (I) sine bile
vâkif değil.

Paris gazeteleri nihayet üçüncü ihtima-
li kabul ediyorlar.

8 — Büyük hayvan, bir Z ilâvesile çabuk
olur. 9 — Aşlamaktan emri hazır, tuta-
cak yer. 10 — Nota, gerileme. 11 — Etra-
fına oturlan şey, hesap tabiri.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Para işile uğraşan, kırmızı. 2 —
Yapmak, ikindiden sonra gelir. 3 — Şa-
yia. 4 — İymekten emri hazır, bir şehri-
miz. 5 — Bir kıt'a, ianeler. 6 — Hayır
manasına gelen iki harflı bir telâffuz, zi-
hin. 7 — Kesilme, mağara. 8 — sicim,
yüzler, uzağı gösteririz. 9 — Birleşme. 10 —
Sahte, istikbal. 11 — Namaz kılınmadan
evvel alınan şey, sicim.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

- 1 — Salâhiyet, o. 2 — Alan, semiz.
- 3 — Yek, ellemek. 4 — Akıllı, ha. 5 —
Ek, kir. 6 — Dam, darı. 7 — Bu. 8 —
Yaz. 9 — Pasaklı. 10 — Ahk, o. 11 —
Sıra, korkak.

Yukarıdan aşağıya:

- 1 — Seyahat, pas. 2 — Elek, salt. 3 —
Lâkırdı, sır. 4 — An, yat. 5 — Elem.
- 6 — İshik, balık. 7 — Yel. 8 — Emel, âr.
- 9 — Tim, kaya. 10 — Zehir. 11 — Ev,
karın, tok.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir gazeteci arkadaşımız anlattı:

Geçen cumartesi Mühendis mektebinin yıldönümü idi. Bit-
tabi böyle, memleket ünranına kıymetli yardımları dokunan ve
bir çok münevverlerimizi sinesinde yetiştiren bir ilim müesse-
sesinin yıldönümünde cemilekâr yazılar yazmak biz gazeteci-
lerin borcu sayılır.

Bu arada ben de bu kıymetli mektebin bir tarihçesini yap-
mak vazifesile mektebe gittim. Karşıma çıkan salâhiyettar zat-
tan mektebin tarihçesi hakkında malûmat istedim. Bana bütün
soğukkanlılığı ile ne cevap verdi bilir misiniz?

— Biz gazetecilere beyanatta bulunmaktan memnunuz! dedi.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Oğluma
Böyle Deyin!

E. Ekrem-Talu

Allah taksiratını affetsin! Suç-
lu mu idi, değil mi idi? Onun
orasını, dehillerin çürüklüğüne rağmen
kendisini elektrikli sandalyeye oturt-
tuktan sonra, paskalya tatillerini Flor-
ridanın güneşli ve çiçekli sahillerinde
geçirmeğe giden hâkimler bile bilmez.

İnsanlar adalete bir şekil verip te
bir muhakeme usulü kuralıdanberi
misline henüz belki de tesadüf edilme-
miş olan uzun ve zalimane bir işken-
ceden sonra, bir çocuğu çalıp öldür-
mekten maznun Bruno Hauptman,
mevhum borcunu sosyeteğe ödedi.

Onunki, alelâde bir suç, alelâde bir
muhakeme, alelâde bir mahkûmiyet
ve alelâde bir ölüm olsa idi, menhus
sandalyenin üzerindeki son ihtilâcın-
dan sonra unutulur, kendisinden bahs
bile eden olmazdı.

Fakat Dreyfûs davası Fransa tari-
hine nasıl karışmış ise, Hauptman me-
selesi de Şimalî Amerika Birleşik dev-
letlerinin tarihine o suretle geçmiş,
ona aktan ziyade karaya yakın bir
sayfa ilâve etmiştir. Onun içindir ki,
güya bir efkârı umumiyeyi tatmin
maksadile idam edilen bu Alman ma-
rangozun daha senelerce menakibi
dillerden düşmeyecektir.

Hele şimdi, sıcakta sıcakta, bütün
dünya matbuatı, her tarafta merhamet
uyandıran bu adamın, ölümler göster-
miş olduğu metaneti yaza yaza bitire-
miyorlar.

Ölüm, hele vakit ve saati malûm
olursa, pek okadar soğukkanlılıkla
karşılanan bir şey değildir. Onun kar-
şısında metin olabilmek için, herşey-
den önce vicdanen müsterih, nefsin-
den emin bulunmak lâzımdır. Haupt-
manın son sözleri de, kendisinin böyle
olduğunu gösteriyor. Kendisini siya-
set meydanına götürmeğe gelen gar-
diyana:

— «Oğluma, babasının korkma-
dan öldüğünü söyleyin!»

Diyen bir adamın sicieye kuvveti,
vicdan huzuru karşısında hürmetle
eğilmek gerektir.

Çok şükür ki Amerikalı hâkimler-
den biri de ben değilim; yoksa, ömrü-
mün sonuna kadar vicdan azabı çe-
kerdim!

E. Ekrem-Talu

Hâdiseler Karşısında:

Şarlo Evleniyor mu?

Şarlo, son filmi birlikte çevirdiği Pau-
lette Goddardla filme başlamadan evvel
nişanlanmış:

— Filim bitsin, demiş, evleniriz.
Filim bitmiş, Şarlo yan çizmeye başla-
mış. Akıllı adammış vesellâm:
Köprüyü geçinceye kadar; keçiye, Ab-
durrahman çelebi, diye aldatmayı bilmiş.

★

Şarlonun ilk karısı Mildred Harrismiş.
Son nişanlısı Paulette Goddard. Harrisle
geçinememiş, bakalım Gaddarla geçinebile-
cek mi?

★

Bir kaç kere evlenmiş olan Şarloya şu
hikâyeyi söylemek istedim:

«Adam ölmüş, ruhu cennetin kapısında
gitmiş. Cennetin kapıcısı sormuş:

— Hayatta iken ne yaptın?
— Evlendim.
— Öyle ise kâfi derecede azap çekmiş-
sindir. Gir cennete..

Adam cennete girmiş, arkadan gelen
sevinmiş:

— Ben, demiş, iki kere evlendim.
Cennetin kapıcısı kızmış:
— Defol, demiş, burası timarhane de-
ğil, bir defa evlendin iyi; fakat akıllan-
man, ikinci bir defa daha evlenmemen lâ-
zımdı.»

★

Filmdeki Şarlo güldürür, ellisinden son-
ra âşık olan Şarlo gülünç olur.

TELGRAF HABERLERİ

Avusturya 70 bin mevcutlu bir ordu teşkil ediyor

Avusturya Dış Bakanı: "Muahedelerin ihlali diye bir şey olmamıştır," dedi. Romada gizli karar verilmediğini söyledi

Paris, 5 (A.A.) — Avusturya dış bakanı Berger Valdeneq, Intransigent gazetesinin Viyana muhbirine şu beyanatta bulunmuştur.

"Muahedelerin ihlali diye bir şey olmamıştır. Çünkü muahedeler, devlete hizmet ifası için hükümler kabulünü kat'iyen menetmemiştir. Nitekim bu gibi devlet hizmetleri Bulgaristanda da mevcuttur. Mesele arsulusal hiç bir muahedeye hiç bir taahhüde aykırı olmayan sırf dahili mahiyette bir iştir. Avusturya hükümeti bu kanun projesini çoktanberi hazırlamıştı. Muahedelerle kat'iyen tezaad teşkil etmeyen kat'i jesti yapmak için bu zamanı müsnaşip görmüştür."

Valdeneq, Roma konferansının hiç bir gizli karar vermediğini ve Avusturyanın verdiği kararın bu konferansla hiç bir alakası olmadığını söylemiştir.

Son söz olarak Valdeneq, ordunun statüsünü değiştirerek son derece pahalıya mal olan gönüllü efrad kaydı yerine, mecburi hizmet mükellefligi usulünü koyacağını söylemiş ve (bu da,

icabında hep tedafü mahiyette kalacak fakat bizi her türlü taarruzdan masun tutacak olan ordunun takviyesini temin edecektir." demiştir.

Avusturyanın yeni ordusu

Viyana, 5 (A.A.) Askeri mahafil-den bildirildiğine göre, Avusturyanın şimdiye kadar silâh altında 30 bin askeri vardı. Askeri masarif bütçenin yüzde altısını geçmiyordu. Yeni ordu günün bütün ihtiyaçlarına cevap vermek mecburiyetindedir. Yeni ordunun mevcudu devletin ordu için ayırabileceği tahsisa bağlıdır. Maamafih 70 bin mevcutlu bir ordunun teşkili düşünülmektedir.

Bu ordu yedi fırkaya ve bir de hücum fırkasından mürekkep olacak ve bütün modern silâhlarla teçhiz edilecektir. 1915 ten 1918 senesine kadar olan kur'a efradı her sene için bu 70 bin mevcudu temin edemeyeceğinden daha eski sınıflardan da asker alınacaktır. Bugünkü Milis kuvvetleri ordu kadrosuna idhal olunacaktır.

"İtimat sarsılmıştır"

Prag, 5 (A.A.) — Gazeteler, Avusturyada mecburi askerliğin iadesini şiddetle tenkide devam etmektedir.

Dış Bakanlıkla alakası olan (Lidove Noviny) gazetesi diyor ki:

"İtimat sarsılmıştır, hususile ki Viyanada Habsburgların geri gelmesi propagandasına her zamandan ziyade müsaade edilmektedir. Küçük antand Viyandaa bir Habsburg'un bulunmasına asla müsaade etmeyecektir. Avusturyada Habsburgları tahta çıkarmak için bir teşebbüs yapılırsa, küçük antant derhal ve öyle bir şekilde müdahale edecektir ki, Habsburg'lar Viyanadan kaçmaya dar vakit bulabileceklerdir."

Macaristanda Akisler

Budapeşte 5 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Bu gün gazeteler küçük antant memleketleri gazetelerinin Avusturyada da mecburi hizmetin yeniden ihdası dolayısıyla Macaristan aleyhine yaptıkları hücumları tebarüz ettirmektedir.

Venezelistler Atinada takbih Ediliyorlar

Buna sebep komünistlerle anlaşma yapılmasıdır

Atina, 5 (Hususi) — Parlâmentonun ilk açıldığı gün islâhatçı ahali partisi lideri Rallis'in parlamento reisi ve liberal partisi lideri Sofulis aleyhine takbih rey vereceğini, bütün diğer Antivenizelistlerin buna itibak edeceği bildirilmektedir.

Buna sebep Sofulisin Komünist partisiyle yaptığı itilâf olduğu ileri sürülmektedir.

Liberal partisi paskalyeden sonra umumî toplantı yapacaktır. Bu toplantıda partinin hükümete karşı alacağı vaziyeti tayin ve komünistler ile yapılan itilâfın meninin ifşasından sonra hasıl olan vaziyeti tetkik edilecektir.

Manevralar

Atina, 5 (A.A.) — Donanma ve tayyare manevralarına yarın başlanacaktır. Donanma kumandanlığının emrine altı tayyareden mürekkep bir filo verilmiştir. Manevralarda general Metaksas da bulunacaktır.

Yunanistanın Mukaddes Şehri Atina, 5 (A.A.) — 1826 muhasırlarının çıkışlarının yıldönümü münasebetiyle bugün Missolongide kral, veliht, başbakan vekili Metaksas ile ordu ve donanma mümessillerinin huzurıyla bir âyin yapılmıştır. Kral, Lord Byron'un öldüğü ev ile şâir Palamasın ikamet ettiği eve birer çelenk koymuştur.

Gazetelerin dildirdiklerine göre, hususi bir kanun ile Missolongi, Yunanistanın mukaddes şehri ilân edilecektir.

Atinada Siyasi Toplantılar

Atina, 5 (A.A.) — Pazartesi günü saat 17 de, hükümet ile siyasi liderler arasında dış siyasa işleri üzerinde cereyan etmekte olan konferansa devam edilecektir. Sanıldığına göre, bu toplantı sonunda varılan neticeleri telhis eden bir tebliğ neşrolunacaktır.

Balkanlar arası çocuk himayesi kongresi

Atina, 5 (A.A.) — Bugün Balkanlar arası çocuk himayesi kongresi ilk celsesini Atina Akademisinin büyük salonunda akdetmiş ve işlerine başlamıştır.

Lokarno Muahedesi Ve İngiltere

"Hakem değil, kefil olarak hareket ediyoruz,"

Londra, 5 (A.A.) — Müstemle-kât müsteşarı Lord Stanley, Menchester'de söylediği bir nutukta demiştir ki: "İngiltere açıkça söylemelidir ki, Almanyanın serbestçe ve gönül rızasıyla imzaladığı bir muahedeyi ihlâl etmesini kabul edemez. İlerde Almanya imzaladığı bir muahedeye tamamiyle riayet edeceğini göstermelidir. Biz Lokarno muahedesinde bir hakem sıfatıyla değil ir kefil olarak hareket ediyoruz."

Mollison'un tayyaresi Kazaya uğradı

Oran, 5 (A.A.) — Kadın tayyareci Amy Mollison Londra - Kap rekorunu kırmak üzere uçuş yaptığı esnada, tayyaresi sakatlanarak Kolombeşar'da kalmıştır. Mollison'un seyahatine devam etmek niyetinde olduğu ve İngiltereye yedek parçalar sipariş ettiği zannolunuyor.

Seyahati yarıda bıraktıran kaza dün saat tam 17,45 de olmuştur.

Bir İngiliz gazetecisi İtalyadan çıkarıldı

Roma, 5 (A.A.) — Daily Heraldın Roma muhbirini Maltz Giglio, mezkûr gazetenin İtalyan makamatı aleyhindeki hattı hareketinden dolayı hudut harici edilmiştir.

Göçmenlere bin Araba ve hayvan Dağıtılacak

Edirne, 5 (A.A.) — Trakyada yerleşen göçmenlere verilmesi kararlaştırılan 1000 araba ile 4 - 5 bin öküzün satın alınma emri valiliklere verilmiş ve şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Müteahhitlere ihale olunan pullukların da Temmuz ayında arkası alınmış olacaktır.

İzmir panayırında Trakya pavyonu

Edirne, 5 (A.A.) — Arsulusal İzmir panayırında Trakya pavyonu güzel bir yer alacak ve bu yer daimî olmak üzere yapılacaktır. Pavyonun dekorasyon işleri Ankarada şimdiden hazırlanmaya başlanmıştır. Trakyanın bütün mahsulleri tekniğe uygun ambalaj altında hazırlanarak pavyonda yer alacaktır.

Ruslara göre

(Ren) nerrinde

(Tayms) nerrinde
(Jurnal d6 Moskovdan)

Siyaset ALEMİNDE

Almanyanın Bugünkü Hareketi Değil, Şimdiye Kadarki Hareketsizliği Hayret Uyandırıyor

Avrupanın kendi işleriyle meşgul olmaktan başını kaşımaya vakti yoktur. O kadar vakti yoktur ki şimdiye kadar mütalesasına kıymet verdiği Amerika ile muhtelif meseleler münasebetile teması gelmeye dahi imkân bulamamıştır. Hoş, bu imkânı vermeyen, biraz da Amerikanların kendileridir. Çünkü yeni dünya insanları, kendi tabirlerince «laf dinlemeyen» Avrupalılarla artık uğraşmayı lüzumsuz görüyorlar. Hattâ içlerinden bazıları, Amerikaya borçlarını ödemeyen Avrupa devletlerini, muahedeleri ihlâl ettiği için hakkında zecri tedbir alınması istenen Hitlerle aynı muameleye tâbi tutmalarını istemiye kadar ileri gitmemişlerdir. Maamafih, bu vadide, gerek Amerikan halkı ve gerek matbuat, bağlı oldukları menfaat ve muhtilere göre, farklı noktaya nazar sahibidirlir Hearste ait gazeteler, Almanya hak veriyorlar. New York Times gibi yahudilikle alakadar olanlar, bitabi Almanya aforoz edip duruyorlar.

Maamafih hakiki vaziyeti gören ve bu sebeple hâdiseleri objektif bir mütalea hadisinden geçiren Şikago Tribünüdür.

Bu gazeteye göre Versay muahedelerini yapanlar ve kabul ettirenler dahi, bu muahedenin on yedi sene ihlâl edilmeksizin meri kalacağını sanmıyorlardı. Hattâ harp sonunda da Almanyanın hâlâ baki kalan kudret ve hayatını bilenen, bu hale mütemadiyen şaşıyorlardı. Maamafih on yedi sene sonra bu akibet geldi, çattı. Çünkü mukadderdi. Almanyanın dünkü düşmanlarının mütezat menfaatleri dahi, bu muahedenin parçalanmasını icap ettiriyordu. Bu itibarla Almanya'yı, hareketinde süratsızlikle dahi itham etmek mümkündür.

Selim Ragıp

Musolininin İtalyan gençlerine bir nutku

Roma, 5 (A.A.) — B. Musolini, sekizle on sekiz yaş arasında beş milyondan fazla kız ve erkek İtalyan gençinin dahil bulunduğu Balillas teşkilâtının kuruluşu yıldönümünü kutulamak üzere Venedik meydanına toplanan elli binden fazla Balillas'ın alkışları ve tezahürleri arasında, Venedik sarayının balkonuna çıkarak bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

"İtalyan kıt'aları nisanın dördü olan bugün Habeş mukavemetini nihai surette ezmiştir. Büyük kardeşleriniz şu anda, çok yüksek bir cesaretle dövüşüyorlar ve vatan yarın sizleri de mücadeleye davet edecek olursa, bâzunuz ve kalpleriniz buna tamamiyle hazır bulunacaktır."

Japonya bahriyesi için yeni tahsisat

Tokyo, 5 (A.A.) — Amiral Nagano, parlâmentonun önümüzdeki toplantısında bahriye için büyük tahsisat isteyeceğini bildirmiştir.

İran siyasi memurları Amerikayı terk ediyorlar

İranın tarziye talebine Amerika Tarafından tatminkâr bir karşılık verilmedi

Tahran, 5 (A.A.) — İranın Amerika Birleşik devletleri nezdindeki elçiliği ile konsolosluklarının kapatılması hakkında Pars Ajansı aşağıdaki tavrini vermeye salâhiyettedir.

Rekton polisi, bundan birkaç zaman evvel, İran Elçisi Gaffar Calal'ı otomobilini fazla hızlı sürmek bahanesiyle tevkif eylemişti. Elçinin kendisinin kim olduğunu bildirmesine ve otomobilin Elçiliğe ait olduğunu söylemesine rağmen polis buna hiçbir ehemmiyet vermemiş ve Gaffar Calal'ın siyasi masuniyetine bakmadan hakkında fena bir lisan kullanmıştır.

Bu hâdiseler üzerine bazı Ameri-

kan gazeteleri İran milleti hakkında tezlil edici ve incitici yazılar yazmışlardır. Aynı zamanda Vaşington Dış İşleri dairesi de İran hükümetinin tarziye talebine tatminkâr bir karşılık vermemiştir.

Bu sebeplerden dolayı, İran hükümeti, Amerika Birleşik devletlerindeki bütün siyasi memurları ile konsoloslarını İran hakkında tahkir edici bir tarziharekete daha fazla şahit olmamaları için, geri çağırma kararı vermiştir.

İran maslahatgüzarı İran ticaret ataşesi ve İranın Nevyork Konsolosu öbür gün Tahrana gelmek üzere Amerika'yı terke edeceklerdir.

İspanyol Faşistleri

Primo di Rivera yeniden iki ay hapse mahkûm oldu

Madrid 5 (A.A.) — Bir kaç gün evvel, iki hafta hapse mahkûm edilmiş olan İspanyol Faşist partisi lideri Primo di Rivera, partisinin programına aid beyannameler neşrettiğinden iki ay hapse mahkûm edilmiştir.

İspanya Moskovaya Mümessil Gönderiyor

Madrid, 5 (A.A.) — Hükümetin Moskovaya diplomatik bir mümessil göndermek tasavvurunda bulunduğu zannedilmektedir.

Rusyada nakliye vasıtaları

Moskova, 5 (Tas Ajansı bildiri-yor) — Kamyon imalatı, bu üç ay zarfında, yüzde 17 den fazla artmış, traktör imalatı yüzde 23, eşya vagonu imalatı yüzde 52 ve harman makinaları imalatı yüzde 150 fazlalaşmıştır.

İngilterenin Akdeniz filosu

Geri çekilen gemilerden sonra Akdenizde bırakılan kuvvet

Londra, 5 (A.A.) — Havas ajansı muhbirini, Akdenizdeki İngiliz filosuna mensup gemilerden bir takımının geri çağırılması ile bu filonun 560,000 tona indiğini söylemektedir.

Bahriye mütehasıslarının söylediğine göre, bu geri çağırılış, İngilterenin, hiç değilse şimdilik, İtalya ile arasında bir gerginlik husulüne kat'iyen intizar etmediğine delâlet etmektedir.

Uzunköprüde kozacılık kursu

Edirne, 5 (A.A.) — Bu ay içinde Uzunköprü'de bir kozacılık kursu açılması kararlaştırılmış, alâkadar memurlar bunun için emir almış ve Ziraat Bakanlığından tahsisat gelmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Bir Rumen kafilesi geldi

Gelen seyyahlar içinde 30 meb'us, 43 talebe var, misafirler bugün Pireye gidecekler

Yukarıda Romen talebesi, aşağıda vapurdan çıkan meb'uslar

Romanya vapuru ile dün şehrimize 30 Rumen meb'usu 43 Rumen talebesi gelmiştir. Meb'uslar arasında Rumen parlamentosu ikinci reisi de bulunmaktadır.

Talebe ve meb'us kafilesinin rıhtında Rumen konsolosu, Türk Talebe Birliği tarafından bir hey'et ve Turizm şubesinden de bir kaç memur karşılanmıştır.

Romanyadan 80 kişilik bir Koro heyeti geliyor

Bu ayın 26 sında Romanyadan şehrimize 80 kişilik bir koro hey'eti gelerek Eminönü Kızılay şubesi menfatine Fransız tiyatrosunda iki konser verecektir. Koro hey'eti şehrimizde üç gün kalacaktır. Kızılay Cemiyeti misafirleri gezdirmek için bir program hazırlamıştır. Misafirlere ilk gün Adalar, ikinci gün Boğaziçi ve üçüncü gün de müzelerle şehrimizin şayanı temaşa yerleri gezdirilecektir.

Romanyalı Koro hey'eti arasında Bükreş opera baş mugannisi de bulunacaktır.

Davacılarını dövmüşler

Beyoğlu sulh ceza mahkemesinde Suzan isimindeki davacılarını döven Şekibe ve Saime isimindeki iki kadının duruşmasına başlanmış ve mahkeme şahitlerin dinlenmesi için başka bir güne bırakılmıştır.

İzmir gümrüklerinde teftiş

Gümrükler müfettiş muavinlerinden Suphi İzmir gümrük işlerini teftiş etmek üzere İzmir'e gitmiştir.

TAKVİM

NISAN

Rumî sene 1352	6	Arabî sene 1355
Kasım 151	Resmî sene 1936	Mart 24

PAZARTESİ

SABAH	Muharrem	İMSAK
S. D.	14	S. D.
10 59		9 15
5 35		3 53

Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 5 38	9 16	12 —	1 34
Z. 12 16	15 54	18 34	20 12

Şark şimendifer Kumpanyasının Kâr ve zararı

Şirket çabuk bozulabilen ihracat maddeleri nakliyesini ucuzlatıyor

Şark Demiryolları Şirketinin hükümet tarafından satın alınması mevzuu bahseldüğü malumdur.

Satın alınma meselesi aşağı yukarı kat'iyet kesbetmiş olmakla beraber müzakerelerin ne zaman başlayacağı henüz belli değildir.

Çünkü, şirketin bu hususta bir karar vermesi için heyeti umumiyenin toplanması lâzımdır. Toplanma tarihi tesbit edilmemiş olmakla beraber bunun önümüzdeki ay içinde yapılacağı tahmin edilmektedir.

Şimdiye kadar zarar gösteren şirket satın alma bahsi açılır açılmaz kârdan bahsetmeğe başlamıştır. Bu seneki plânço şu şekilde tertip edilmiştir:

Şirketin 1934 senesi zarfında işletmeden yaptığı gayri safi hasılat 2.126.589 lira iken, bu rakam 1935 senesinde 2.179.190 liraya çıkmıştır.

Arada 52.601 liralık bir tezyüt farkı vardır. Yolcu adedi de 487.571 miktarında artmış olup 3.386.214 kişiye balığ olmuştur. Yolcu naklinden yapılan hasılat da böylelikle 94.490 lira fazlaşmıştır.

Aslı hat, yani Sirkeci - Edirne hattı üzerindeki yolcu tezyüdünün başlıca sebebi, Florya plajının tevsi ve islahı ile Trakya'daki nüfusun mühim miktarda artmasıdır.

Diğer taraftan marşandiz nakliyatı da 2.871 tonilâtodan 6.005 tonilâyoya çıkmıştır.

Şirketin 1935 senesi kârı 601.369 liradır.

Navlunlarda tenzilât

Şark Demiryolları idaresi, tütün, yumurta ve saire gibi, çabuk bozulan bazı ihracat maddelerinin navlunlarında tenzilât yapmayı kabul etmiştir.

Bunun için, Demiryolu şebekesi ile alâkadar diğer devletler nezdinde de teşebbüsatta bulunulmuştur.

Mezkûr devletler, yapılan teklifleri kabul edeceklerini bildirmişlerdir. Tarife pek yakında tatbik edilecektir.

Türklüğü tahkir

Askerlikten geldikten sonra Türklüğü tahkir mahiyetinde bazı sözler söyleyen (Haçador'un) duruşması İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde yapılmış, müddeimumilik suçu sabit görerek ceza istemiştir. Suçunun müdafaası için mahkeme başka bir güne bırakılmıştır.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksaray: (Ziya Nuri), Alemdar: (Sırrı Rasim), Bakırköy: (Hilâl), Beyazıt: (Sitki), Eminönü: (Mehmet Kâzım), Fener: (Arif), Karagörmük: (Arif), Küçükpazar: (Hikmet Cemil), Samatya: (Teofilos), Şehremini: (A. Hamdi), Şehzadebaşı: (İsmail Hakkı), Beyoğlu cihetindekiler:

Galata: (Merkez), Hasköy: (Yeni Türkiye), Kasımpaşa: (Turan), Sarıyer: (Asaf), Şişli: (Merkez), Taksim: (Matkoviç ve Kemal Rebul), Üsküdar, Kadıköy ve Adalar cihetindekiler: Büyükkada: (Merkez), Heybeli: (Yusu), Kadıköyünde: (Moda), Altıyolda: (Merkez), Üsküdar: (Seli miye).

Evvelki günkü tramvay kazası tahkikatı

Şehrimizin tanınmış tüccarlarından Jan Gromberg'in bir tramvay kazası neticesinde hastanede öldüğünü yazmıştık. Bu kaza ile meşgul olan müddeimumili muavinlerinden Nureddin tahkikatına devam etmektedir.

Mahallinde tesbit edilen delâil tüccarın tramvayın hareketinden sonra atlamak isterken düştüğü ve yaralandığı kanaatini uyandırmaktadır. Jan Gromberg'in tedavi gördüğü hastaneden talep edilen rapor dün müddeimumiliğe gönderilmiştir.

Raporda Janın kaburga ve ayaklaıyla amudu fıkrisinin kırılmış olduğu bildirilmekte ve hastanın bu yaralarının tesiriyle öldüğü tasrih edilmektedir.

Müddeimumilik bu rapordan sonra hâdise yerinde bir keşif yapmağı kararlaştırmıştır.

Üsküdar köylerinde yeni faaliyetler

Son günlerde Üsküdar ve bütün köylerinde fenni ağıllar ve kovanlar yapılmaya başlanmıştır.

Gerek Çamlıca ve gerekse Dudullu köyleri bilhassa bunların kurulması hususunda büyük bir alâka göstermiş ve kaymakama müracaat ederek bu hususta tenvir edilmelerini istemişlerdir.

Tahmin edildiğine göre bir kaç yıl sonra Üsküdar köylerinde fenni şekilde bir çok kovanlar temin edilmiş olacak ve İstanbul için külliyetli miktarda bal elde edilecektir.

Sucuyu dövmüş!

Turan tiyatrosunda suçuluk yapan Durmuş seyircilerden Seyfi isminde biri tarafından fena halde dövülmüş, Seyfi yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Yüksek ticaret mekteplerinin en eskisi Viyanada

Avrupaya ticaret ve iktisat tahsiline giden talebenin ekseriyetle bu mektebi seçmelerinin sebepleri

Viyanada Yüksek Ticaret mektebi binası

Dünyadaki yüksek ticaret mekteplerinin en eskisi olan Viyana yüksek ticaret mektebine, bir çok ecnebi talebeler ve bunlar arasında bir çok da Türk talebe devam etmektedir.

Vakîâ, iktisadî terbiye noktai nazarından yüksek iktisadî mekteplerin hemen hiç birisi, Viyanadaki yüksek dünya ticaret mektebi kadar ehemmiyeti hâiz değildir. Çünkü Avusturyanın tarihi ve siyasi vaziyeti, bilhassa Viyana şehrine, Avrupanın iktisadî anahtarı olmak imtiyazını vermiştir.

Fakat, Viyana yüksek ticaret mektebine karşı gösterilen büyük tehacümün en mühim sebeplerinden birisi de, iktisadî ve ticarî terbiyenin yükselme-

si için, ticaret tahsilinin mutlaka ecnebi bir memlekette yapılması lüzumunun her tarafa takdir edilmesidir.

Çünkü, bu sayede ecnebi bir memlekette tahsil görmüş olan bir iktisatçı, bir tüccar, kendi memleketinin dahilî âdet ve an'anelerine bağlı kalmaktan kurtulmuş, ve memleketinin siyasi, iktisadî meselelerini daha hür ve serbest bir zihniyetle düşünmeğe yarayan malûmatı iktisap etmiş olur. Avrupaya ticaret ve iktisat tahsiline giden Türk gençlerinin de ekseriyetle bu mektebi seçmelerinin de sebebi budur.

Avrupaya talebe gönderen makamlarımızın nazarı dikkatini bu noktaya çekmeyi faydalı buluyoruz.

İstanbul ağaçlandırılıyor

Ziraat müdürlüğü çam yetiştirme tecrübeleri yapacak

Vilâyet Ziraat Müdürlüğü İstanbul ağaçlandırılmasına büyük ehemmiyet vermektedir. Kâğıthanede ve Beykoz meyvasız ağaçlar fidanlıklarında her çeşid çam, çınar servi vesaire yetiştirilmeye çalışıldığı gibi yakında kendi kendine çam yetiştirme tecrübeleri yapılacaktır. Şimdilik bu usul Heybeli ada ile Beykoz fidanlıklarında tecrübe edilecektir.

Burada hayvanların girmediği sahalar çam tohumu saçılacak ve kendi kendine yetiştirmeye terk edilecektir. Eyi neticeler elde edildiği takdirde bu usul tevsi edilecektir. Bu arada geçen sene Adada yapılan ufak bir tecrübeye fidanlar yaz sıcakından kavrulmuş, müsbet bir netice almamıştı. Yeni tecrübeye bilhassa gölgeli yerler tercih edilecektir.

Yeni paralar

Darphane tarafından basılması neticelenerek tedavüle çıkarılan gümüş liralardan sonra «50» ve «25» kuruşluklarla nikel 1 - 5 ve 10 kuruşlukların da basılması devam etmekte ve peyderpey tedavüle çıkarılmaktadır. Tesbit edildiğine göre 50 ve 25 kuruşluklardan «2» milyon, nikel «10 - 5 ve 1» kuruşluklardan da «7,5» milyon liralık basılacaktır.

Sarhoş bir amele

Liman şirketi tahmil tahliye amelesinden Baki evvelki gün zilzurna sarhoş bir vaziyette şirketin veznesine giderek eksik para aldığını iddia etmiş, ve bağırıp çağırmağa başlamış, bir aralık veznedarı da dövmek istemiştir.

Şikâyet üzerine sarhoş amele yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Türk Halıları Teşhir Salonu

Süleymaniyyede Türk ve İslâm müzesinde depo diye kullanılan büyük bir mahal tadil edilerek eski ve nadide halıların teşhir salonu haline getirilmiştir. İstenilen tahsisat bu sene verildiği takdirde salon derhal açılacaktır. Tahsisat verilemediği takdirde yeni sene bidayetinde tanzimine başlanacaktır.

Bir alacak kavgası

Valde hamında 10 numaralı odada oturan 25 yaşında Mehtiyi, aynı hançda oturan İranlı Ağahan bir alacak meselesinden böğüründen bıçaklamıştır.

Mehdi hastaneye kaldırılmış, Ağahan yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Çarliston Ahmedin hırsızlığı

Çarliston lâkabı ile anılan sabıkahardan Ahmet bir kaç gün evvel Koskada Fevziyenin evinden bir kaç parça eşya çalarak kaçmış, zabitanın sıkı araştırmaları neticesinde yakayı ele vermiştir.

Çamlıcaya da fidanlar dikildi

Çamlıca'yı Güzelleştirme Cemiyeti Akça ağaç ve akasya cinsinden olmak üzere 1000 i müteceviz fidan dikmiş ve bunları yetiştirmeğe başlamıştır.

Bu yıl Çamlıcanın daha fazla rahat görmesini temin maksadiyle cemiyet bir kaç yeni teşebbüse daha girişmiştir.

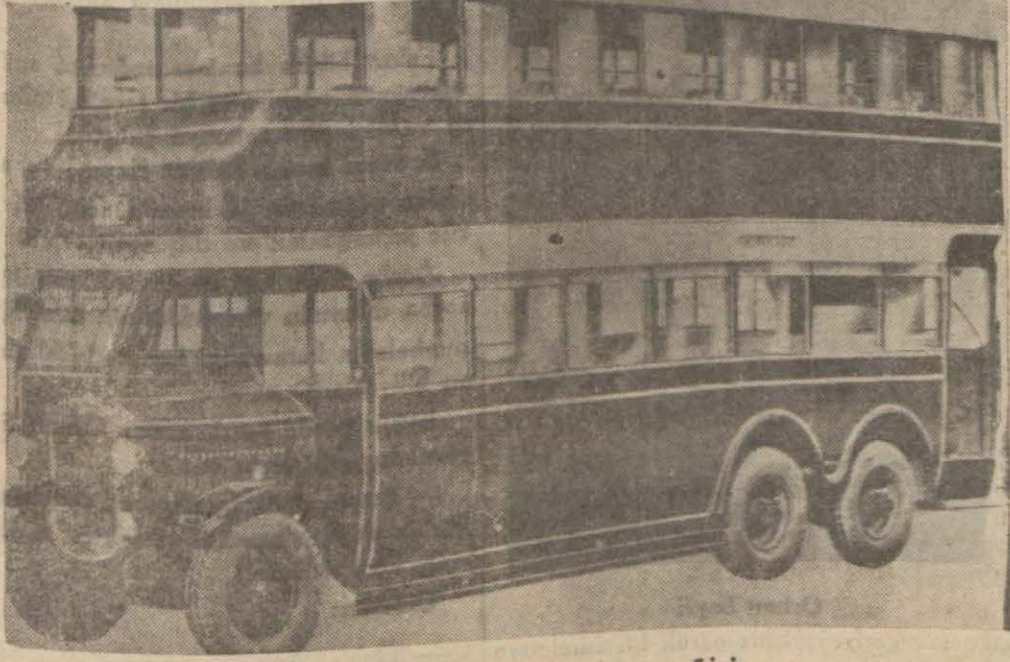

Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda **Halk Opereti**
Bu akşam 20,45 te Zozo Dalmasıyla **FLORYA** muallim zabitan ve talebeye tenzilât

MEMLEKET HABERLERİ

İzmirde otobüs servisleri yakında başlayacak

Sipariş edilecek otobüsler iki katlı olacak ve her biri 68 kişi alacak

İzmirde getirilecek otobüslerden biri

İzmir, 4 (Son Posta) — Şehir meclisi, nisan devresinin daha ilk toplantısında çok önemli kararlar aldı. Kordon tramvaylarının kalkmasıyla nakil vasıtasından mahrum kalan İzmir kordonunda belediyenin otobüs işletmesi şarbaylık tarafından teklif edilince büyük bir fırtına koptu.

Mevzu çok mühimdi. Yalnız İzmir kordonunda değil; şehrin her yerinde tramvay yerine otobüsün tercihi meselesi mevzuabastı. Bu meselede azalar ikiye ayrılmışlardı.

Birinci grup: Medeni şehirlerde başlıca taşıma vasıtasının tramvay olduğunu ve otobüslerin halkın ihtiyacına layıkıyla cevap veremeyeceğini ileri sürüyorlardı. Bu grupta doktor Midhat ve avukat Ahmet Şükrü vardı. İkinci grup: Başlıca Avrupa şehir-

lerinde otobüslerin, tramvayın yerine ikame edildiğini, fevkalâde zamanlarda otobüsün, tramvayın yapamayacağı işlerde de kullanılacağını ve İzmirde celledilecek otobüslerin her şekilde kullanmağa elverişli olduğunu müdafaa ediyorlardı.

Bundan sonra Şarbay Doktor Behçet Uz kalkarak izahat verdi. Onun verdiği izahat vaziyeti tamamen tenvir etmişti. Bu vaziyet karşısında belediyenin otobüs işletmesi reye konu ve ittifakla kabul edildi.

İzmir belediyesi 68 kişiyi istiap edecek, geniş ve iki katlı otobüsler celledilecek ve bunlar panayırın açıldığı günlerde İzmirin muhtelif semtleri arasında işleyecektir. Bu iş için gereken tahsisat ayrılmıştır.

9 Eylül İzmir sergisi hazırlıkları başladı

Bu seneki sergide bilhassa eğlence yerlerine çok ehemmiyet veriliyor

Ankara, (Hususi) — Bu seneki İzmir panayırının ehemmiyetini arttıran memleket mamulâtının yabancı firmalar tarafından tanınmasını temin etmek maksadıyla bu işle alakadar makam bazı yeni kararlar vermiştir.

Yabancı memleketlerden panayırda teşhir edilecek eşya ve gümrük rusumu hakkında bazı hususi talimatnameler hazırlanmıştır. Bu talimatnamelerde panayır mahalli transit olarak sayıldığı cihetle satılan yabancı mallarından gümrük rusumu alınacak, satılmayanlar da bir ay zarfında rusum alınmaksızın eski mahalline gönderilecektir.

Bundan başka panayır mahallindeki ilan ve afişler damga rusumundan muaf tutulacaktır.

İzmir panayırının rağbetini arttırmak, İstanbul ve başka şehirlerden de panayıra iştirâki kolaylaştırmak için Denizyolları idaresi yüzde elli tenzilatlı bir tarife hazırlamıştır. Mal ve yolcu ücretleri için bu tenzilatlı tarife tatbik edilecektir.

Panayır işiyle alakadar olmak üzere sergi mümessili Fahri dün buraya gelmiştir. İstanbulda bulunan bilûmum fabrikaların panayıra iştirâki için Fahri Sanayi Birliğine müracaat etmiş; Sanayi Birliği fabrikatörlere panayıra iştirâk edilmesi lüzumunu bildirmiştir. İzmir sergisi 1 Eylülden 22 Eylül'e kadar devam edecektir.

Rusya, Yunanistan ve İran hükû-

İzmirde yaş üzüm ihracı

Bu hususta toplanan komisyon yeni kararlar verdi

İzmir, (Hususi) — Ecnebi memleketlerine yaş üzüm ihracatı için İzmir valisinin başkanlığında bir komisyon toplanmış ve yaş üzümlerin sevki hususunda müzakereye başlanmıştır.

Bu müzakereler neticesinde esaslı bir talimatname hazırlanmıştır.

Yaş üzüm ve incirlerin harice sevki esnasında bu mayvaların bozulmamasını temin için ihracat işini gören vapurlarda bazı yeni tesisat yapılması da kararlaştırılmıştır.

İzmirde yeni bir define

İzmir, (Hususi) — İzmirin kurtuluş günlerinde Yunanistana giden bir Yunanlı geçenlerde şehrimize dönerek, alâ kadarlara başvurmuş buradan giderken evinin bahçesine bir define gömüldüğünü söylemiştir. Bahçede yapılan hafriyat neticesinde 600 sarı altınla, elmas yüzükler ve bir kaç altın saat bulunmuştur.

İzmirde kum yüklü bir yelkenli battı

İzmir, (Hususi) — Şehrimizin Kumkale mevkinde Hasan kaptanın idaresinde kum yüklü bir yelkenli hamulesinin fazlalığı yüzünden batmıştır.

Gemi kaptanı ile tayfalarından Veli hâdis esnasında sular arasında kaybolmuşlar, bütün araştırmalara rağmen bulunamamışlardır.

Yalvaç Cumhuriyet meydanı güzelleştiriliyor

Yalvaç, (Hususi) — Belediye tarafından Cumhuriyet meydanı mart başlangıcından beri düzeltilmekte ve genişletilmektedir. Düzenlen meydanın dört çevresi akasya ve çam ağaçlarıyla donatılmıştır.

İlçebaya verilen rapora göre meydanın bir dönüm kadar olan yeri çimenlik olacaktır. Tohumlar gelmiş ve cenveller açılmağa başlanmıştır.

Yalvaçta bağcılık

Yalvaç, (Hususi) — Filoksera hastalığından harap olan bağlar yeniden uyardırılmaktadır. Belediye Amerikan çubukları getirterek halka dağıtmaktadır. Şimdilik beş bin dönüm kadar bağ karılmıştır. Eski bağ yerlerinden başka yeniden bahçe aralarında bağlar tanzim edilmektedir.

Tütün satışları

Trakya, İzmit, Bursa ve Gönende tütün piyasası hararetlenmiştir. Köy mübayaatında fiyatlar: Düzcüde 20-120, Gönende 10 - 60, Edirne'de 15 - 65, Hendekte 20 - 100 İzmitte 20 - 85, Bursada 20 - 90 kuruştur.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Haber aldığuma göre..

... Son zamanlarda, artık eskisi gibi Avrupadan kâğıt gelmiyor..

... Fiatlar da günden güne

fırlıyormuş, Hasan Bey!

Hasan Bey — Eh, öyle ise bundan sonra kasaplar eti, bakkallar da pirinç ve saireri kâğıtsız tartarlar, biz de kâr ederiz!

EKONOMİ

Zahire Borsasında Bir Haftalık Vaziyet

YAPAĞI : Piyasada bundan evvelki haftalarda olduğu gibi hararetili işler olmaktadır. Fiatlarda da malın cinsine göre bir iki kuruş kadar bir yükseliş vardır.

936 senesinin ilk üç ayda Alman mübayaatı, Rusların alışları ile karşılandığı takdirde Almanlar lehine büyük farklar göstermektedir.

Cumartesi günü nihayet bulan hafta içinde yalnız Almanlar tarafından İstanbul ve Mersinden 4500 balye kadar yapağı satın alınmıştır. Mübayaatın önümüzdeki hafta içinde de devam edeceği kuvvetle zannolunmaktadır.

Anadolu sıra malları 51-52, Karahisar ayarı ince mallar 55, Çanakale cinsleri 60, Trakya yapağları 65-66 kuruştan satılmıştır. Yıkılmış güz yünü 82, kireçli debağ yünü de 62,50 kuruştan satılmaktadır.

Yerli fabrikalar piyasada yalnız tiftikta bulunmuşlardır. Bu fabrikalar her nedense yabancı memleketler yapağılarını tercih etmekte ve ancak noksanlarını tamamlamak için yerli yapağılarını istimal etmektedirler.

Marmara sahilleriyle Ege muntaka-sında yeni kırkım mahsulü piyasaya arz edilmeğe başlanmıştır. Bu suretle İzmir piyasasına çıkarılan yapağalar 55 kuruştan satılmağa başlanmıştır.

TİFTİK : Alman ihracatçıları alışlarına devam etmektedirler. Her hafta vasatı olarak 2000-2500 balye kadar tiftik alan Almanlar, son yedi gün içinde de ekserisi orta âyar mallar olmak üzere (2500) balye kadar tiftik satın almışlardır.

Birinci mallar 82-83, deri ve kaba mallar 70, orta âyarların kilosu 78 kuruştan, oğlaklar da 94 kuruştan satılmıştır.

Hayvan vefiyatı diğer senelere nisbeten daha az olduğundan 936 senesi tiftik istihsalâtının diğer senelere kıyasen fazla olacağı ümit edilmektedir.

Mütemadi talep karşısında bazı muntakalarda tiftiklerin alivire «gelesiye» satılmağa başlandığı haber alınmaktadır.

BUĞDAY : Her hafta şehrin ihtiyacı nisbetinde buğday gelmekle beraber piyasa isteklidir. Son hafta içinde en fazla Trakyadan mal gelmiştir. Piyasa fiatı ile Ziraat Bankasının muayyen fiatı arasında fark mevcudundan dolayı Ziraat Bankası bu hafta da satış yapmamıştır.

Bir hafta içinde Haydarpaşadan 405, Trakyadan 882, muhtelif limanlardan 805 ton buğday gelmiştir. Fiatlar geçen haftanın aynidir. Ekstra Polatlı 8,15, 12 çavdarlı Elâziz malları 7,18, sertler 6,25, kızılca 6,30, Edirne kızılcaları 7,10, Trakya çavdarı 5,20 paradır.

72 kiloluk ekstra ekstra unların çuvalı 90, birinci yumuşak 770, birinci sert 670 - 700 kuruştur.

MISIR : Piyasa tamamen sakin ve kararsızdır. Ziraat Bankasının Romanyadan aldığı mısırlar henüz piyasaya çıkmamıştır. Adapazarı 4,20, Trakya mısırları 4,25 paradır.

ARPA : Pek az iş olmaktadır. Fiat-

lar: 3,20, çuvalı 3,25 paradır.

Bir İtalyan firması İtalya limanlarına teslimi şartile arpanın tonuna 56 liradan talip olmuşsa da ihracat için bazı zorluklardan dolayı bu talep işaf edilememiştir.

SUSAM : Piyasada hararetle aranmaktadır. Sovyetler, son yedi gün içinde mübayaatta bulunmuşlarsa da yerli tüccarlar alışlarını mütemadiyen arttırmaktadırlar.

Susam fiatları da zeytinyağın tereffüünden müteessir olarak yükselmeğe başlamıştır. İzmir, Fethiye malları 22, Antalya susamları 22,50 kuruştur.

FINDIK : Hariçten taleplerin azalması yüzünden findik fiatları tereccen düşmeğe başlamıştır. On beş gün evvelisine kadar 51 kuruştan satılan findıklar son hafta içinde (46,50) ga, levant findıkları 46 kuruşa, sivri 22 kuruşa kadar düşmüştür.

Almanya yapılan ehemmiyetsiz ihracattan maada dış memleketlere sevkiyat yapılmamıştır. En son satışlar Sifhamburg 50 kuruştur.

AV DERİSİ : Av derisi mevsimi geçmekle beraber bu sene piyasaya fazla mal gelmemiştir. Son günlerde tavşan derileri fazlaca aranmağa başlanmıştır. Evvelâ Amerika için bir miktar tavşan istenmiş, bunu müteakip Alman firmaları da mübayaata başlayınca adedi 17 kuruştan satılan deriler 20 kuruşa kadar yükselmiştir.

Tilki derilerinin satışı da memnu niyet verici bir şekilde devam etmektedir. Bilhassa boyanacak surette açık renk derilere fazla istek vardır. Erzurum malı seçme tilkinin çifti 25 lira, Karadeniz malları 5,50 - 7,00, Sivas cinsleri 12 - 13 liradan, porsuk 6,80, sansar 26 - 27 liradan satılmaktadır.

ZEYTİNYAĞI : Yeni mahsul mevsiminden bugüne kadar zeytinyağı fiatları alabildiğine yükseldi. Buna sebep olarak ta ihtikâr, malın azlığı, mevsimsiz soğuklar gösterildi. Bir kısım tüccarın mütealeasına göre ise son zamanlarda Fransızların Adana ve havalisinden fazla miktarda pamuk tohumu çekmesi de yağ fiyatları üzerine tesir etmekten hâli kalmamıştır. Zeytinyağının daha ucuza mal etmek için içerisine karıştırılan pamukyağ fiyatları yükselince zeytinyağı da tereffüe başlamış bunun neticesi olarak bugünkü gayri tabii vaziyet hâdis olmuştur.

Pamukyağı fiatları yükselmekte devam etmektedir. Evvelce 25 kuruştan satılan bu yağlar son günlerde 50 kuruş bulmuştur.

En son olarak, ekstra ekstra zeytinyağı 60-65, yemeklikler 55-60, sabunluk adı yağlar 45-47 kuruştan satılmıştır.

56 yaşından sonra...

Karamanda yaşlı bir kadın yeniden diş çıkardı

Karaman, (Hususi) — Kirişçi mahallesinde oturan yemenici Durmuş A-linin karısı Şerifenin dişleri dökülmüş, o da gidip dişçide ağzına bir takım diş yaptırmıştır.

Şerife tam 56 yaşındadır, bir müddet müşkülât çektikten sonra yaptırdığı dişlere alışmış, onları kullanmaya başlamıştır.

Fakat bir gün bu dişler Şerifenin ağzını acıtmaya başlamış; bir müddet sonra da Şerifenin ağzının alt ve üst sıralarından tertemiz yeni dişler çıkmağa başlamıştır.

Bu dişlere peynir dişleri diyenler vardır. Fakat bir kadının ihtiyarlıkta böyle diş çıkarması hayret uyandırmıştır.

Uzak Şark hâdiselerinin içyüzü

“Japonya, İngiltere ile harbetmeğe mecburdur!,”

Uzak Şarkta çıkacak bir harbin yalnız oraya inhisar etmeyeceği, yeni bir cihan harbinin başlangıcı olacağı gün gibi aşikâr

Japon İmparatoru ord uyu teftiş ederken

— 2 —

İngilterenin bu «ihanet» i, Amerikada İngilterenin bu oyununa ve Amerika - Japon rekabetini istismara bir son vermek temayülünü şiddetlendirdi. Ruzveltin «yeni taktik» i bunun neticesinde doğdu: Amerikanın Çindeki menfaatleri, İngiliz menfaatlerine nazaran ehemmiyetsiz bir mevkiye olduktan sonra, bundan böyle Amerika, Çin - Japon işinde münferiden hareket etmeyecekti. Taktik mülâhazalardan doğan bu gibi manevralar, tabiidir ki tarihi Amerika siyasetini değiştirmiş oluyordu. Bu hareket olsa bizzat Amerikayı felce uğrattırıyor ve dolayısıyla Japonyanın ekmeğine yağ sürüyordu. Amerikalıların gümüş sergüzeştü, bu istikamette biraz daha müessir olmuş, Çindeki ekonomik buhranın hâd bir hal almasını doğurmuş dolayısıyla bizzat Amerikanın bu ülkedeki siyasî nüfuzunu büsbütün kırmıştı. Tabii bu hareket te diğerleri gibi Japonların Çindeki istilâlarını adeta teşvik etmiş oluyordu.

Japonların Çindeki bu istilâ hareketleri, gün geçtikçe diğer devletler için de tehlikeli bir mahiyet almaya başladı. Hâdiselerin inkişafı gerek Londranın, gerekse Vaşingtonun Japon tehlikesini azımsamalarındaki hatanın büyüklüğünü bütün açıklığıyla ortaya attı. Yani bir kelime ile, gerek İngiltere, gerekse Amerika yanılmıyordu.

Meseleleri açık olarak koymak icap ederse, diyebiliriz ki:

Japonya ve Sovyetler

1) Çindeki Japon işgalinin kısa bir zaman zarfında Anti-Sovyetik bir mahiyet alacağı hakkındaki tahminler boşa çıkmıştı. Bundan maada Sovyetlerin gerek askerî, gerek ekonomik kuvvet ve kudretleri bütün tahminlerden üstün olarak fevkalâde büyümüş, Alman faşizmi gibi yeni bir takım âmiller siyaset sahnesine girmişti. Artık Uzak Şarkta Japonya ile Sovyetler arasında çıkacak bir harbin yalnız oraya inhisar etmeyeceği, gittikçe karışan ve girift bir hal alan beynelmül vaziyet dolayısıyla yeni bir cihan harbinin başlangıcı olacağı gün gibi aşikâr bir mesele haline gelmişti.

Tahminler doğru çıkmadı

2) Japonların ekonomik ve finansal kudretsizliği hakkındaki tahminler de doğru çıkmadı. Böyle bir kudretsizlik vaki olsaydı Japonların Uzak Şarkta diğer devletler için bir tehlike teşkil etmesine mani olurdu. Fakat bu tahakkuk etmeyince, Japonların diğerleri için tehlikeli olmaya başladığını da kabul etmek lâzımdır. Nitekim böyle oldu. Japonya kendi «askerî kuvvetinin inhisarı» sayesinde ve büyük bir muvaffakiyetle «mali sermaye inhisarını kâh imam, kâh tebdil» ederek, «siyasi askerî taarruzlar metodile kendisinden iktsaden çok daha kuvvetli devletlerin mevzilerini galibane bir surette bombardımana başladı.

A. Kartal
(Arkası var)

GÖNÜL İŞLERİ

Genç Kızlar Erkekleri Nasıl Görüyorlar?

Bir genç kız yazıyor:

«Bugünkü erkeklerle kızlar arasında ben şu farkı görüyorum: Erkekler kendilerini küçük Allahlar farzediyorlar. Bütün kızları kendilerine düşkün sanıyorlar. Kızlara ehemmiyet vermiyor, birini alıp birini bırakıyorlar. Çok söylüyor, az söylüyorlar. Hodgâm, lâkayt ve mağrur oluyorlar. Eğer kendilerini bizim onları gördüğümüz aynada görmüş olsalardı, belki burunları kırılır, biraz kendilerine gelirler.

Akgül

Yukarıdaki satırlar, genç kızların erkekleri görüş tarzlarını anlatıyor. Onların gözünde erkek kötü bir mahlûk tur. Kendisine güvenilemez, sözüne inanılmaz, vadına kanılmaz. Veba gibi, kolera gibi, tifo gibi korkunç bir heyulâ.

Buyledir de neden kızlarımız gene erkeklerin sözlerine kamp, onların arkasına düşüyor, seviyor, nişanlanıyor, hattâ evleniyorlar? Çünkü kızdırlar. Çünkü nihayet bir erkekle tanışıp sevişmeğe ve eğlenmeğe mecburdurlar, ve her tanıştığı erkekte bu düşüncülerinin zıddını bulacaklarına kanidirlar.

Maamafih genç kızların bu kanaati onları uyanık bulunmağa sevkeder. Onlar için hiç olmazsa bu kadar faydası

vardır.

«Yeni nişanlıyım. Nişanlım işinden çıkarıldı. Şimdi işsizdir. Son günlerde kendisine biraz para vermeliğimi, bununla yeni bir işe başlayacağını ve bu takdirde derhal evleneceğimizi söylüyor. Benim babamdan kalmış beş on kuruşum var. Onu da ona veririm elimde bir şey kalmıyacak. Vermezsem belki kızdırap kaçıracağım ne yapayım?»

Hatice

Nişanlı iken para vermenizi tavsiye etmem. Nişanlılık kâfi derecede kuvvetli bir bağ sayılmaz. Paranızı alıp gidebilir. Evlendikten sonra, bu böyle düşünülmez. Evlilik ortaklık demektir. O vakit sizin paranız onun parası sayılır. Fakat nişanlılıkta sizden para istemeğe cesaret eden bir erkeğe inanılmaz.

★

«25 yaşındayım. 30 yaşında bir erkek benimle evlenmek istiyor. Tahkik ettik, sarhoşun biri imiş. Kazancı fena değil, fakat sarhoşluğu bizi ürküttü. Bir taraftan da yaşımı aldım, fırsat kaçırmak istemiyorum. Acaba bu adam evlendikten sonra içkiden vaz geçmez mi?»

Nebahat

Çok muhtemeldir ki vaz geçsin. İnsanı bekâr hayatı da ayyaşlığa sevkeder. Yalnız içkiden içkiye fark vardır. Bu adam içkiyi bırakmayacak kadar ileri gitmişse artık tehlikeli muntakaya girmiş demektir. Böylelerinin rakıyı bırakması biraz güçtür. Binaenaleyh adamın içiciliği hakkında daha derin tahkikat yapınız ve öyle karar veriniz.

— En kuvvetli şair, romancı ve hikâyecimiz kim —

Orhan Seyfinin Cevabı

“Ellerinde tertemiz bir lisan var. Bununla yapacakları şey sadece bize küfretmek mi olmalıydı? Bu çocuklar dillerinin dünkü tarihini bile bilmiyorlar

Şu en genç şairlerden bahsediyorlar. Ve İsmail Habip:

— Yahu, diyor, ben hayret ediyorum! Edebiyatın en yakın tarihinden bile haberdar olmayan bu çocuklar, mekteplerinde nasıl sınıf geçebilmişler?

Faruk Nafiz gülerken cevap veriyor:

— Onlar kendilerinden evvel gelmiş «hoca», ve kendilerinden evvel kurulmuş «mektep» tanyorlar mı ki «sıfır» almaktan korksunlar!

Ve ilâve ediyor:

— Bana kalırsa, bu biçareleri birbirlerine düşürmek için yapılacak en mükemmel oyun, içlerinden bir iki tanesini tutmaktır.

Yusuf Ziya kaşlarını çatıyor:

— Yahu, içlerinden hangi birinin tutulur tarafı var ki?

★

Benim içeriye girişim, paltomu çıkarırken dinlediğim bu hararetili konuşmanın devamına mâni oldu. Ve Akbaba mecnuasını bir edipler akademisine çeviren bütün o şairler, bütün o meşhur yazıcılar, tıpkı mimli bir Abdülhamit hafiyesi görmüş gibi, dillerine dokuzar düğüm vurdu. Sonra da, sigaya çekilmek korkusuna birer birer firara başladılar. Ve iki dakika sonra; az evvel ilisecek bir yer bile bulamadığım koca odada, iki yarı vefadardan yani Orhan Seyfi ile Yusuf Ziyadan başka kimse kalmadı.

Ben, başına geleceği hissetmiş gibi âdeta kıvranan, ve sinirli sinirli bıyıklarını yolan Orhan Seyfinin yanındaki koltuğa yerleştim:

— Bugün de sıra sende üstat?

Meşrutiyetten sonra gelmiş şairleriminizin en kuvvetlisini öğrenmek istiyorum.

Orhan Seyfi, bu sorguyu künden atlatmanın en pratik yolunu buldu:

— Ben, bu sorguya Yusuf Ziyanın verdiği cevapları okudum. Ve çok güzel buldum. Hattâ, daha ileriye giderek, onun sözlerine ilâve edecek tek kelime bulamadım da diyebilirim.

— Ya bu son münakaşalara ne buyursunuz?

O, birden yerinden doğruldu:

— Ne münakaşası? Kimlerle münakaşa? Bahsetmek istediğin gençler ne yapıyorlar? Edebiyatı bir yenilik mi ortaya koymuşlar? Yeni bir mektep mi kurmuşlar? Bir gazete sahifesinde, bir mahalle mektebi şamatasından başka ne yapıyorlar?

Bu isyankâr eda, cevap alabilmek ümidimi kırar gibi oldu:

— Onlara hiç bir diyeceğin yok mu? dedim.

Sinirli sinirli güldü:

— Beni konuşturup ta onları muratlarına erdirmek mi istiyorsun?

Kendilerinden bir türlü bahsettiremeyen bu zavallı çocuklar, silik kâğıtlarının sebebi kendi liyakatsızlıklarında arıyacaklarına, etraflarına saldırıyorlar.

Şöhret bulabilmek için yegâne ümitleri, isimleri etrafında kendi kopardıkları bu kuru gürlütiye kalmış. Ve ihtiras gözlerini o kadar karartmış ki bu yaygaracılık yüzünden uğradıkları kaybin büyüklüğünü bile kestiremiyorlar.

Orhan Seyfi açılır gibi idi:

— Ben, dedi, içlerinden birini tanıırım ki, (* dilini hecelemeğe gittiği bir milletin en büyük şairini; o memleketi ilk ayak bastığı gün inkâr etmişti...

Bu tynette mahlûkların, bir sanat cereyanına bayraktar olabilmeleri mümkün müdür?

Bence bunlar, kuvvetli cereyanların sahillerine bıraktıkları Çöden Çöpten başka hiç bir şey değildirlar.

Dikkat edersen görürsün ki hepsi, en çok kimin tesiri altında kalmışsa onu inkâr ediyor. Kendisini, o kuvvetli tesirden kurtaracak yeni bir ruha, yeni bir duyguya, yeni bir sese kavuşamayınca, çırpınıya, bağırınıya ve aczinin gayyasından yaygara ile kurtulmaya çabalyor!

Mesela içlerinde en çok bağırın şu Behçet Kemali ele al. Ondan Faruk Nafizi

(* Londraya gittiği gün Şekispiri inkâr eden Behçet Kemal.

Orhan Seyfi

çıkarsak geriye ruhsuz çürük bir iskeletten başka ne kalır?

Bir yazıcının «cep takvimi şairleri» dediği bu çocukların risaleceklerini karıştır: İçlerinde şiire benzeyen, nazma benzeyen, hisse benzeyen bir şey bulabilirsen, ya Faruk Nafizden, ya Yusuf Ziyadan, ya Halit Fahrîden, yahut ta benden asırlımsırl! Bu muhakkak.

Ben, Behçet Kemal: «Burada bir kalp çarpıyor!» isimli kitabımı gözden geçirdiğim zaman, her birimizi birer defa selâmlamıştım.

Ve arkadaşlarıma:

— Burada, demiştim, «Bir kalp» değil, «kalplerimiz» çarpıyor.

Yalnız şu farkla ki, bizim yüreklerimiz, milli bir sanat endişesiyle, menfaatsiz bir sanat aşkile çarpıyordu. Halbuki onlar, insan ruhunun bu asil mevhibelerini, yalnız kendi hesaplarına istismara çalışıyorlar.

Yazılarında bazı «biz» olmadığımız yerler de var. İtiraf ederim. Fakat bunlar öyle deli saçmalarıdır ki, bahsedilmeye bile değmez. Sadece gülünür.

Sonra Behçet Kemal ve arkadaşları, şahıslarla edebiyat tarihini birbirine karıştırıyorlar.

Bizleri, istedikleri kadar beğenmesinler.

İçimizde buna dikkat etmeye bile te nezzül edecek kimse yoktur.

Biz, şiiri, hiç bir menfaate alet olarak kullanmadık. Ondan hiç bir şey beklemiyoruz. Bugün hayatımızı, kalemimizin emeğiyle ve hiç kimseye minnettar olmadan, hiç kimsenin gölgesine sığınmadan kazanmaya çalışıyoruz.

Beğenmişler, beğenmemişler ne çıkar? Kendi zevkimizi tatmin edelim, kendi kendimize beğendirelim kâfi.

Fakat eğer onlar, bizi beğenmeyecek kadar bizden başka, bizden yeni bir nesil olsalardı, ve bize yeni hisler, yeni heyecanlar getirselardı, takdir etmekte tereddüt bile göstermezdik.

Ve bu, bizim için en büyük hâz olurdu.

Fakat acz içinde kıvrılarak kopardıkları yaygaralara bakınca, kendi kendimize: — Yazık, diyoruz. Bizden sonrakiler böyle mi olmalıydı?

Onlar ki, büyük sanat eserleri verebilmek için hazırlanmış pek çok malzemeye maliktirlar. Onlar ki, bir devirden sonra geldiler.

Lisandan yabancı unsurları çıkarmak için didimeğe ihtiyaçları yok. Ellerinde tertemiz bir lisan, ahenkli bir vezin var. Bununla yapacakları şey sadece bize küfretmek mi olmalıydı?

Sonra tarihle eşhası karıştırdıklarını söylemişim. Bu çocuklar henüz kendi dillerinin dünkü tarihini bile bilmiyorlar:

Biz türkünçerin bir dönüm yerinde geldik. Bizim zamanımızda milli zevki, milli vezni, milli dili edebiyata sokmak çok güçtü. Biz, dilimizi, fecri atının kötü dilinden, zevkimizi fecri atının sahte zevkünden tasfiye etmeye mecburduk.

Üstatlarımız bu endişelerimizle alay ediyorlardı.

İçlerinde bizi tezyife kalkışanlar bile vardı.

Hepimiz, o zamanın istihfafla baktığı milliyetçileriydik. Vâkıâ bütün insanlar cesaretimizi kırmıyor değildi. Çünkü önümüz-

de hiç bir ışık, karşımızda hiç bir örnek yoktu.

Fakat bütün bunlara rağmen, milliyet ülküsünün edebiyatta bir tecellisi olan hece vezni şiire sokmaya çalıştık.

Sorarım sana? Behçet Kemal ve arkadaşları niçin fecri âti lisanile, fecri âti zevkile yazmıyorlar, ve düşünmüyorlar?

Acaba bunu hiç düşünmediler mi? Ve acaba dillerinin ve zevklerinin atlattığı bu merhalenin kerametini kendi dehalarından mı biliyorlar?

İşyani perde perde artan Orhan Seyfi, yorulmuş gibi sustu ve:

— Bence, dedi, bu derecesi sadece nankörlük değil, şimanklık değil, en hafif tabiriyle idraksizliktir!

Güldüm:

— Onlar, Ankara atmosferinden, inkılâpçılıktan bahsediyorlar. Bunlara ne bu yurursun?

— İnkılâpçılık ve Ankara mı? Bununla arasra bazıların yazılarında rastladığımız:

«Ah inkılâp, ah Ankara!» nakaratını mı kastediyorsun?

Farzî muhal olarak, bunları gösteriş için yapmasalar bile, bir fikir şiire bu kadar yavan bir şekilde mi sokulur?

Bir fikrin şiire girebilmesi için, yüksek bir ruh ateşile erimesi, his ve heyecan hattâ gelmesi lâzım değil midir?

Onların yaptıkları bu tekerlemecilikleri, ayak samsarları bile beceriyorlar.

Dükkanlarının kapısına her devrin zihniyetine uygun tabelâlar asan kurnaz tacirlerin haddi hesabı yok. Onların o kelime leri istismar edişlerle bu tacirlerin ne farkı var?

İnkılâp hareketlerini müdafaa ettiklerini söylerlerse gülerim. Çünkü onlar, o devirlerde, bu işleri kavriyamıyacak kadar çocuklardı.

Hem bu Didaktik mevzular yalnız şiirle mi yazılır?

Mizah, bu vazifeyi daima daha iyi görmüştür. Akbaba kolleksiyonlarını karıştırdırsa bu hakikati teslimde tereddüt edemeyeceklerdir sanırım.

Kısa bir süküta dalan Orhan Seyfi, müsethzi ve manidar bir gülüşle ilâve etti:

— Fikirleri bir tarafa bırakıp ta şehir leri methetmeye gelince, bunun büyük bir kıymeti yoktur.

Divan edebiyatı bu türlü methiyelerle doludur.

Ve ne hazindir ki onlar bu basit ve harcâlem marifeti, eski kasidediler kadar bile beceremediler!

Naci Sadullah

Romada İmzalanın Protokol

Hodza, ayrı ayrı noktalarını bulduğunu söylüyor

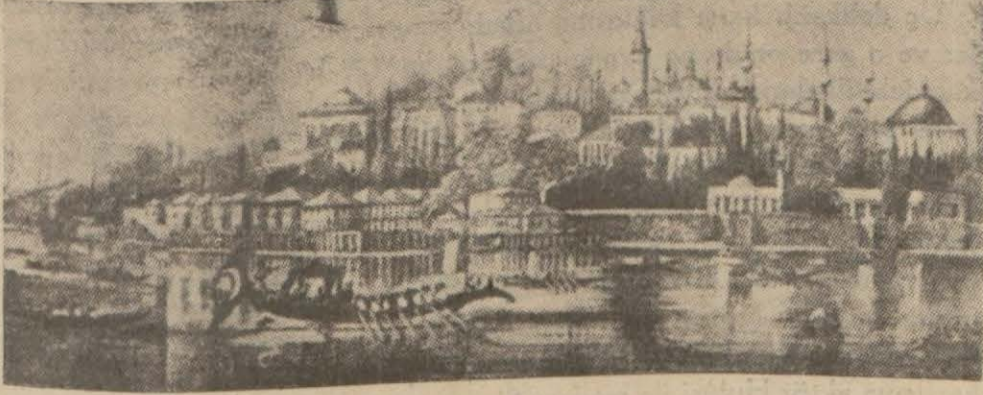
Prag, 5 (A.A.) — Hodza, Gazetecilere verdiği beyanatta, son haftalar zarfındaki hâdiselerin, Roma Protokolları mumzisi olan devletlerin, ayrı noktai nazarlara sahip bulunmaları mümkün olduğunu gösterdiğini, fakat bu noktai nazarlara, orta Avrupa ekonomik iş birliği prensibiyle zid olmadığını söylemiştir. Roma hükümetinin iki tarafı muahedeler hakkındaki durumu, bu elbirlikten Tuna havzasındaki bütün memleketler arasında tarzımı için bir güçlük teşkil etmemekte dir.

Eski İstanbul

Kubbe altında kopan kanlı ve gülünç bir sipahi ihtilâli

★ ★ ★
Akın akın saray kapılarına dayanan sipahiler
"—Padişahım bize defterdarı ver, paralıyalım!,"
diye bağıyorlardı

Yazan : Ragıp Şevki

12 inci asırda Topkapı sarayı

Kubbe altında sık sık vukua gelen hâdiselerin, galeyanların en gülünçü bir Sipahî isyanıdır. Üçüncü Murad za-yıf bünyesiyle Osmanlı tahtını doldur-yıf mağa çalışırken bir rebiyülevvel günü Kubbe altında «kul tayfası» nın ulû-feleri dağılıyordu. bütün divan erkâ-nı toplantıda hazır. Yeniçeri ve sipa-hi kalabalığı tâ Kapıaltına kadar uzan-ıp gidiyordu.

Kıskık bir uğultu arasında Yeniçerilerin ulûfeleri dağıtıldı. Sıra sipahilere geldi. Fakat divan erkânı akçenin ye-tişmediğini görünce ne yapacaklarını şaşırıyorlardı. İç hazineden de imdat olun-muyordu. Müşkülü gören defterdar Sultanbaş Emir paşa Sipahilere şu haberi gönderdi:

— Sipahi karındaşlar! Mevacibiniz teknil olunacak! Vann, rahat yürek-lerinize dağılın!.. dedi.

Fakat işte o zaman kızılca kıyamet ko-ptu. Sipahiler yer yer:

— Cebri noksan üzere ulûfe alma-zız!.. diye bağırmağa, Kubbe altına doğru saldıрмаğa başladılar. Boğuk, tehdidâmiz âvazlar:

— Padişahım, elbet te bize defter-darın başını ver, paralayalım!.. diye çın çın çınıyordu.

Nasihate çıkanlar taşlanıyor, kala-balık şiddetle iç kapıya dayanıyor, sa-raya girecek raddeye geliyordu.

Hâdiseden haberdar edilen Üçüncü Murad iç hazineden üç yüz akçe veril-mesini emrettiği halde Sipahiler bir türlü kanmıyorlar, ayak direyorlar:

— Bize ve devlete ve padişaha bu de-ğli defterdar gerekmez!.. Elbette ba-şını isterüz!

Diye bağırıp çırgınyorlardı. Çavuşbaşı ile kapıcılar kethüdesi üç dört defa Kubbe altından Sipahilere gittiler:

— Muradınız nedir?.. Ulûfeleri al-hınız. Defterdarın başını neylersiniz?.. dediler. Fakat Sipahiler hiç bir şey din-lemiyor, geleni taşıyor, nasihat eden-iyle tokat tersyüzü geri kaçırıyorlar-dı.

Bir aralık âsileri teskine kazasker-ter de gönderildi. Sipahiler:

— Padişahım, bize defterdar deyyu-sunun başını ver, görelim!.. diye bağır-ışka kazaskerler koca sakallarını tit-reterek:

— Ulûfeniz verildi. Defterdar âlire-tüldür. Hilâfi şeru' nice katlederiz?.. diye bağıyorlardı.

Üçüncü Murad bir aralık nasihat yollu bir hattı hümayun çıkardı. Sipa-hiler bunu da gürültüye boğup din-le-mek istemediler. Kubbe altına kor-kunç bir uğultu halinde uzanan sesle-riyle mütemadiyen defterdarın başını istiyor, haykırıyorlardı.

Vüzeradan bir kaçı da çıkıp inad-çılı yollarından çevirmek istedi, fakat onlar da taşa tutuldular, kanlar i-çinde Kubbealtına zor kaçabildiler.

Hâdisе büyüdüğüce büyüyor, uğul-tuyu duyan İstanbul yağmacı güru-hu da Sipahilerin arasında katılıyordu.

Yine bir tedbir olsun diye acele Süleymaniye vaizi Emir Mehmet e-

fendi ile Küçük Ayasofya vaizi İbra-him efendi Kubbealtına davet edildi. Bunlar da cerbezeli dillerle bir kaç söz söylemek istediler, fakat Sipahileri yola getiremediler.

«Badehu yirmi kadar sâdât gelüp: — Âli resûl bigünah kat! ne dimek-tür?.. deyu feryat ettiklerinde» Onla-rın da üzerlerine ufaklı büyüklü taş-lar yağdınıyor, «Seyyit» ler, başlarındaki kavukları bir tarafa devrilmiş, yüzleri kan içinde kendilerini Kubbe altına güç atabiliyorlardı.

Saraydaki korku artmıştı. Kubbe altında toplanan divanı hümayun erkânı sapsarı yüzlerle bekleyişlerken, iç kapılarda tertibat alınmağa başla-mıştı.

Bu aralık durgun durgun uğultuyu dinleyen defterdar Emir paşa, mecû-zesini çıkarıp ağalardan birine vermiş, başına yeşil bir sarık sarmış:

— Bire hay!.. Kazaya rıza!.. diyerek ileri atılmıştı. Fakat çavuşlarla divan erkânı paşayı kollarından tutarak:

— Ne idersiniz paşa karındaş? He-le sabredelim!.. diye Emir paşayı geri döndürmüşlerdi. Bu hareketi gören es-ki sadrazam Boyalı Mehmet paşa E-mir paşayı sevmediği için sadrazam Siyaveş paşaya dönmüş:

— Devletlû, nice bir şahs siyanet edersiniz?.. Geçende Mehmet paşa vez-ir iken verdiniz. Bu hot bir defterdar-dır. Verüp fitneyi defedin!.. diye âde-ta çıkmıştı.

Fakat Kubbealtı erkânından hiç bi-ri bu fikirde değildi. Kazasker Bostan zade boğuk bir sesle:

— Paşa, paşal!.. Bu divan yezid di-vanı mıdır ki, bunda âli resûl başı keserler!.. Bu ne bîmanâ sözdür. Sab-rolunsun, görelim, niye müncer olur!

Diye bağıyordu.

Bu sırada Yeniçeri ağası Kubbe altına çağrıldı, biraz sonra bütün Yeni-çeriler çarşılara dolaşmağa başladılar.

Bu, bir nevi gösteriştii. Yeniçerile-rin kol kol sokakları gezdiği haberi birdenbire Sipahiler arasında da yayıl-mıştı.

Hemen hemen bütün İstanbul hal-kı bu eğlenceli isyanı seyre gelmişti. Kapıcılar ağaçlara, duvarlara tırma-nan serseri güruhunu kolluyor, Sipa-hiler de mütemadiyen haykırarak, teh-dit ederek defterdarın başını istiyorlar-dı.

İşte bu sırada birdenbire ortalıkta bir:

— Bire vurun!.. Çığılı koptu. Ka-labalık birbirine karıştı. Padişah tara-fından kulağı kırışte bekleyen Kubbe altı hüddamı ve mutfak uşakları elleri-ne birer odun, balta, demir geçirerek Sipahilere doğru saldırdılar. Sipahiler ne olduklarını anlamamışlar, yeniçerile-rin baskınına uğradıklarını sanmışlar-dı.

Büyük bir korku içinde bâbı hüma-yuna doğru kaçıyorlardı. Çığılıklar kopuyor, adamlar çigneniyor, saray uşakları ellerinde odun ve demir par-çalarıyla habire vuruyorlardı. Orta ka-pıda da saray mutfacı için odun geti-

HAUPTMAN NASIL TANINDI?

Lindberg ile haydutlar arasında mekik dokuyan doktor Condon anlatıyor

★ ★ ★
Haydutların bir mektubu: "1000 dolarınız sizde kalsın, sizin paranızı istemiyoruz. Böyle hayırlı bir işe delâlet ettiğiniz için bizden bir fenalık gelebileceğini aklınızdan çıkarın ve korkmayın...,"

72 yaşında bir ihtiyar olan dok-tor Condon'un Lindberg hâdis-e sine nasıl karıştığı Amerikada ve Avru-pada büyük bir merak uyandırmıştır.

Müfrit bir milliyetperver, ve üç tane çocuk babası olan doktor Condon aile-sinin muhalefetine, gazetelerin dediko-dularına ve arkadaşlarının alaylarına rağmen hâdisе ile niçin alakadar oldu-ğunu şöyle anlatmaktadır:

«Ben İçli Bir Evlât Babasıyım»

— Böyle bir cinayetın memleketimi ne derece küçük düşüreceğini gözönüne getiriniz... Sonra ben içli bir evlât ba-basıyım... Evlâdı bağrımdan çalınan za-vallı bir annenin elemi gözönüne ge-tirince duramadım...»

Sonra düşünün. Rokfeller ailesine mensup bir nevzadın bir yata bindiri-lerek haydutların eline düşmemesi için on iki yaşına kadar açık denizlerde ya-şamaması karar altına alınıyor. Diğer ta-raftan, Okyanusları ilk defa aşan millî bir kahraman, vatanında oturamıyor, İngiliz asayişine iltica ediyor.

Şu hâdiseler Amerika için ne kadar utulacak vak'alara, Avrupalılar için de okadar merak ile takip edilecek zabta havadisleridir. »

Hauptmannın Sesi

Profesör Condon canilere parayı ve-ren adamdır. Mahkemede, Hauptmannın sesini tanımıştır. Ve onun şehadeți, hük-me kuvvetli surette müessir olmuştur.

Hauptmannın idam edilmesile, dedi-kodulu, bir hâdisе tamamen kapanmış değildir. Onun masum olduğuna birçok kişiler hattâ milyonlarca insan kanidir. Diğer taraftan aleyhinde toplanan del-iller de onu elektrik sandalyesine gö-türecek kadar kuvvetlidir.

Hauptman hiçbir itiraf yapmamıştır. Belki onun masumiyetini ispat edecek bazı delille bulunur ümidile evvelâ bir kaç ay sonra haftalar ve nihayet gün ve saatlerle hükmün infazı tehir edildi. Avukatlar onu kurtarmak için yirtindil-er, karısı, kapı kapı dolaşarak hükmü verenlerin merhametini celbetmek is-tedi. Hapishane müdürü bizzat verdiği bir beyanatta Hauptmannın masum oldu-ğunu söylüyordu.

Vali Aleyhine

Diğer taraftan eğrilmiş adliye zih-niyeti bir hükmün infazını boyuna ge-cikiren vali, Hoffman aleyhine kıyam etmişti. Vali, tekrar mevkiini sağlamlaştı-rmış ve müntehiplerine hoş görünsün diye bu türlü hareket ettiğini söyled-i ler.

Bazı maceraperestler, cinayeti biz işledik dediler. Bu türlü itiraflar da bir netice vermedi. Ve Rişar Hauptman 3 Nisan gecesi idam edildi.

Doktor Condon kendi görüşüyle hâ-diseyi uzun uzun anlatmaktadır. Haupt-mannın suçlu olduğuna kanidir. Kendi kaleminden çıkan ve aşağıya aynen tercüme ettiğimiz satırlar, bir çok dedi-kodu uyandıran bu hâdiseyi başından sonuna kadar okuyucuların gözünde ay-dınlatacak mahiyettedir.

Muhtelif memleketlerdeki polis kuvvetlerinin kıymetleri hakkında 9 mart 1932 senesinde arkadaşlarımla bir

ren bir arabanın durması âsileri büs-bütün paniğe uğrattı. Kaçacak yer bulamıyorlar, birbirlerini çigneyerek, haykırarak, bağırarak mütemadiyen çarpınıyorlardı.

On dakika içinde kopan bu fırtına dinince ezilip çignenerek ölen tam 357 Sipahi cesedi ortada kaldı. Saray hademeleri bunları şöyle bir ayıkladı, üstlerindeki değerli şeyleri toplayıp leşlerini arabalara doldurarak saray burnundan denize attılar.

İşte Kubbealtı, böyle gülünç, feci, acıklı bir hâdisenin en canlı bir sahne-si olmuştur.

Lindbergin öldürülen çocuğu

Doktor Condon

münakaşaya girişmiştim. Tam bu sı-rada Lindbergin çocuğunun kaçırıldığı-nı duydum.

Masamızda bulunan bir ecnebi tam o sırada Amerika zabıtasının aczinden bahsediyordu. Havadis teeyyüd edin-ce fena halde mahcup oldum. Ve beni kızdıran ifadeleri üzerine kendisiyle de az daha kavga edecektim.

Eve varınca Lindberg'e karşı derin bir teessür duydum. Demek sekiz sene evvel kendisini millî bir kahraman ola-rak alkışladığımız kıymetli bir insanın bugün çocuğunu kaçırabilecek vicdan-da adamlar vardı. Ve böyle bir işe de teşebbüs edebiliyorlardı.

Doktorun Haydutlara Teklifi

9 martta tahkikatın hiç ilerlemedi-ğini görünce Home News gazetesine şu mektubu yazdım:

Evlâdı elinden giden bir annenin ıstırabını dindirmek ve cesaretiyle bü-tün bir milletin şükranını kazanan ve millî bir kahraman olan Lindberge ya-pılan bu münasebetsiz hareketi örtbas etmek için mevcut paramı çocuğu ka-çıran haydutlara vermeğe hazırım.

Kendi aleyhlerinde en ufak bir ih-barda bulunmayacağıma fideyi necat isteyenler emin olmalıdırlar.

Lindberg'ten istenilen elli bin dol-arın üzerine, ayhklarımdan büiktir-meğe muvaffak olduğum 1000 doları

da ben katacağım. Bu paraları, bizzat vermeğe ve bu cürmü işleyen insanın da ismini, her ne pahasına olursa ol-sun ifşa etmemeğe karar vermiş bu-lunuyorum. Bu sözüme itimad edilme-diği takdirde çocuğun bir katolik papa-zına bırakılmasını teklif edebilirim.»

Bu mektubu gönderdiğim gazete suçun işlendiği yerde basılmakta ve 100 bin nüsha satılmaktadır.

Mektubun neşredilmesini müteakip bütün arkadaşlarım, etrafımı aldılar, kimi kaçmaklıgımı, kimi, saklanmaklı-ğımı tavsiye ediyordu. Gösterdiğim cesareti hayatımla nasıl ödeyeceğimi soranlar da çoktu. Yalnız bunların i-çinde birisi, Al Reich benim fikrime iştirak ediyor, ve bu çocuğun aranıl-ması hakkında beni teşvik ediyordu.

Hayal ve karihaları pek geniş olan Amerika gazeteleri bilâhare davanın safhalarını büyük mübalâgalarla yaz-dıkları sıralarda Al Reich'den de bah-settiller ve hayatımı koruyan muhafiz-im olduğunu yazıp durdular. Halbuki Al Reich'in bundan haberi bile yoktu.

Bir Mektup Ve Talimat

Hemen o akşam, zarfın üzeri mat-baa harfleriyle yazılmış bir mektup aldım. Bir takım imlâ yanlışlarını muh-tevi olan ve kalbim titreye titreye aç-tığım mektupta hülasaten şöyle söy-lenmekteydi:

(Devamı var)

Hayatta Gördüklerimiz

Mahkeme Koridorlarında

Bir erkek söylüyordu:

— Bana bak, göreyim seni. Ben da-vayı kazanırsam sana 10 tane lira var. Anladın mı tam «10» tane.

Öteki, bir soytarı ağzına benzeyen ko-ca ağzını açarak güldü:

— Sen tüzülme bayım. Yalnız şu «10» papeli önce ver de içeri cebim gibi yü-reğim de dolu gireyim.

Porföyünü çıkardı. Bütün bir «10» liralık uzattı. Karikatüre benzeyen adam gözlerinin içi gülerak aç bir hayvan gibi paraya atıldı:

— Artık gam yeme. Ben istediğin gi-bi düzerim. Fakat yanımdan uzaklaş, bi-zi konuşurken görmesinler.

Anladım.

Çekildi. Yalancı şahitlik edecekti, pe-şinden ayrılmadım.

Evvêlê koridoru mütaazzım bir ta-vırla dolaştı. Sonra camın yanında duran durgun yüzlü bir kadına sokuldu. Ben de arkasında:

— Nasıl oldu davanız?..

Kadın üzüntülü döndü:

— Bakalım bugün belli olacak, şahit dinletecekmiz.

— E, siz de dinletin.

— Benim şahidim yok.

— Bulamaz mıydınız?..

Kadın sustu. O, gene söyledi:

— Canım şahidin muhakkak orada bulunan biri olması lâzım gelmez ya. Bu-luverin birini.

Kadın anlamamış gibi yüzüne baktı. O devam etti:

— Nihayet bir kaç liranın başına gelir.

— Ne gibi?..

— Meselâ «10» lira verin. Size bir şa-hit bulayım.

Kadın atıldı:

— Aman vereyim, tek dediğim gibi söyleyin de.

Elini uzattı:

— Verin.

Porföyünü açtı:

— Bunu avukat için yanına almış-tım. Şimdi size vereyim de ona sonra. Ve portföyün içinde saydıktan sonra iç içe sarılı parayı uzattı. Yavaş sesle iste-diklerini anlattı.

Ben merakla mahkemeyi bekliyor-dum. Ne yapacaktı?.. Kim için söyli-yecekti?..

Çağrıldılar. Onlarla beraber giriyord-um. Baktım davacı ve suçlu salonda yerlerine otururken yalancı şahit koşar-casına koridorlardan gidiyordu.

Muazzaz FAİK

AK DENİZ KİMİN?

"Tarihî tefrika"

No. 7 YAZAN: KADIRCAN Kefli

İlyas reis in Venediklilerden getirdiği esirler sorguya çekiliyordu

Bu sırada Venedik Doçesi Lore-dono ölmüştü. Bu cesur ve meşhur adamın yerine Luiçi Moceniko geçmişti. O da usta bir adamdı.

İstanbuldaki çalışmalar daha sıkı idi. Sokullu Mehmet Paşa tersane ile Tophaneden ayrılmıyordu. İkinci Selim de hemen hemen hergün uğrayor:

— Çabuk... Daha çabuk!...

Diyordu.

Kış gelmeden önce Kıbrıs işini bitirmek istiyorlardı.

Lâla Mustafa Paşa ordu ve donanma başkumandanlığına tayin olunmuştu. Derya Kaptanı Müezzinzade Ali Paşa donanma başkumandanı Üçüncü Vezir Piyale Paşanın emrinde bulunacaktı. Piyale Paşa 1552 - 1566 seneleri arasında on dört sene derya kaptanlığı yapmış, Türk donanmasını zaferden zaferden götürmüştü. Ağır başlı, tecrübeli ve söz dinleyen, insan değeri bilen bir e-lamdı. Bu sefer de bilgi ve tecrübe-belerinden fayda umuluyordu.

Cezayir ve Trablus Beylerbeyi ile Akdenizde dolaşan gönüllü Türk denizcilerine fermanlar gönderildi. Onların da donanmaya katılmaları bildirildi. Ayrıca Anadolu Beylerbeyi İskender, Sivas Beylerbeyi Behram, Karaman Beylerbeyi Hasan Paşalar, Zülkadriye Valisi Mustafa Bey, Zor mutasarrıfı Mu-zaffer ve Halep Valisi Derviş Paşalarla Turhal, Yanya, Elbasan, Mora ve diğer birkaç sancak Beyi de çağırıldı. Beş bin Yeniçeri de Yahya Kethüda kumandasında olarak gidecekti.

Ordu ve donanma yola çıkmadan önce 1570 yılı Mart ortalarında yirmi beş Kadırgadan [*] mürrekkep bir filo Murat Reis kumandasında Akdenize gitti. Bunlar hem sahillerimize kimsenin sokulmaması ve sahillerimizden gitmemesi için çalışacaklar, hem de düşmanın ne yapacağını öğreneceklerdi. En çok dolaşacakları yer Girit ile Rodos arası ve Anadolu'nun cenup kıyılarıydı.

Nisanın yirmisinde altmış altı kadırga ile otuz kalita [1] daha İstanbuldan ayrıldı. Bu kuvvetli filo Piyale Paşa kumanda ediyordu. Vazifesi dosdoğru Negrepant-Agriboz adasına gitmek, orada toplanacak olan Rumeli Beyleriyle askerlerini, erzak ve cephaneyi alarak gene dosdoğru Rodosa gitmekti. Donanmanın Rodosta toplanması kararlaştırılmıştı.

Piyale Paşa Rumeli askerlerini gemilere aldı. Henüz Venedikliler elinde bulunan Tinos adasına asker çıkardı. Burayı zaptettikten sonra yoluna devam etti. Rodosa gitti.

1570 yılı Mayısın on beşinci ve Kurban Bayramının birinci günüydü. İkinci Selim Yedikuleye kadar beraber giderek asıl donanma ve orduyu uğurluyordu. Bütün İstanbul halkı kıyılarına dökülmüş, asker, erzak ve silâhla tıklım tıklım dolu olan yüz kırk parça geminin prova

[*] Türk donanmasının en mühim kuvvetini teşkil eden gemilerin adıdır. Şimdiki kravazörlerin yerini tutuyordu. 165 ayak uzunluk ve 22 ayak genişliğinde 10 - 18 ayak yüksekliğinde 49 kürekli ve üç kilodan on beş kiloya kadar taştan gülle atan 10 - 15 topu olurdu. İçinde 100 asker, 196 kürekli, 35 gemici olmak üzere 330 kişi bulunurdu.

[1] Yirmi çift kürekli kadırgadan daha ufak iki direkli ve hızlı giden gemilerdir.

nizamında Marmaraya açılışlarını seyrediyordu.

Boğazhisar yani Çanakkalede gemilere su aldılar. O gün Akdenizden gelen bir Türk gemisi Piyale Paşanın bir mektubunu getirdi. Bunda Venediklilerin 120 kadırga 12 mavna [2] 30 kalyon [3] ile denize açıldıkları bildiriliyordu.

Dum Dum Memi Reis bir filo ile İzmir ve Foçaya gitti. Oradan pek-simet alacaktı. Donanma Midilliye de uğradıktan sonra Sakıza varmıştı. İlyas Reis Venediklilerden esir getirdi. Bunlar sorguya çekilerek haberler alındı. Haziranın üçüncü günü Rodosta toplanan Türk donanması yüz yirmisi kadırga, sekizi mavna, otuzu kalita, onu firkate [4] altısı kalyon, seksen tanesi de Karamürsel kayığı [5] gibi asker taşıyan gemi olmak üzere ikiyüz altmış altı parça idi.

Haziranın yedinci günü donanma Meyis adasına varmıştı. Gemiler baştankara edilerek yahut direklerinin uçlarına bağlanan halatları çekerek yan yatırılmak suretile bağlanıyordu. Teknelere sürülen donyağı onların suda kayarınca hızlanmasına yararıyordu. Bu iş Fenike limanına gidilerek Anadolu askerlerinin yüklenmesi ile bazı keşifler yirmi iki gün sürdü. Haziranın otuzuncu günü donanmanın provaları Kıbrıs döndü. Üç gün sonra adanın cenubundaki Larmaka limanına varıldı.

Kaledeki Venedikliler mazgalların arkasından seyretmekle kaldılar. Karaya çıkan ordu adanın ortasında olan idare merkezi Lefkoşeye doğru yola çıktı. Yürüyüş ağır toplarla beraber yapıldığı için on beş gündün çok sürdü.

Lefkoşe bir tepe üzerine kurulmuş büyük bir şehirdi. İçinde yılın günleri kadar kilise olduğu tarihlerde yazılıdır. Lefkoşenin eski kalesi on altı kilometre çevresinde idi. Venedikliler ikinci Selimin tahta çıktığı 1566 yılında bu kaleyi yıkmışlar, şehrin kiliselerinin taşlarını bile kullanarak beş kilometre çevresinde yepyeni bir kale yapmışlardı. Bu kalenin on bir tabyası vardı, fakat bunlardan ancak yedi tanesi mühimdi. Her tabyada dört top ve 1500 - 2000 asker bulunuyordu.

Kıbrıs umumî valisi Nikolo Dandolo adadaki bütün kuvveti olan yirmi bine yakın askerden on bin (6) kadarını Lefkoşeye, yedi binini Magosaya toplamış, diğer kalelere ehemmiyet vermemişti. Zaten Türkler de düşmanı kalbinden yurmak üzere dosdoğru Lefkoşa üzerine yürümüşler, Magosa önüne ise Maraş beylerbeyi Mustafa Paşa kumandasında küçük bir kuvvet göndermişlerdi. (Arkası var)

[2] Otuz iki çift kürekli her küreğini yedi kişi çeken 195 ayak uzunluğunda kırkı yuvarlak, 24 toplu ve içinde 150 si asker olmak üzere 600 kişi bulunan büyük bir harp gemisidir.

[3] Yüksek bordalı harbden ziyade asker ve hayvan nakline mahsus ve ambarları olan kadırga boyunda gemilerdir.

[4] 15 çift kürekli, tek direkli, hafif ve hızlı gemilerdir. Keşifler için kullanılırdı.

[5] 5-10 kürekli, daha çok yelkenle gidilen hafif teknelerdir. Zamanımızda Marmarada işleyen motörlü, motörsüz kayıkların hemen hemen aynıdır.

(6) Hammer, Lefkoşedeki askerlerin miktarını 8250 kişi olarak gösterir. Doğru olması icap eder.

"İngilizim,, diyen gemi

İngilizler her meslek ve san'atteki kabiliyetlerini gösterdiler

Kraliçe Mari kızakta iken

İngilizlerin son günlerde işlemeğe başlayan Kraliçe Mari adlı yolcu gemisini tarif için seyyar bir şehir, muhteşem bir ada, fen harikası, gemi in-saatçılığının şaheseri ve buna benzer bir çok şeyler söyleniyor. Hakikatte bu muazzam gemide bütün İngiltere, yaşamaktadır. İngiliz işçiliği, mühendisliği, ressamlığı, heykeltıraşlığı, kısaca her meslek ve san'atteki kudreti, daha kısaca (İngilizim!) diyen milli varlığın bütün özü bu eserde temessül ediyor.

Sağ köşede, gemiye yakın bir yerde duran İngiliz, bu muazzam eser yanında pek küçük kahyorsa da eserin bütün İngilizlere ait olduğunu hatırlatarak milli kuvvetin yaratıcı kudretini göstermektedir.

Yeni bir Amerikan tayyaresi daha

New - Port - Amerika - 5 (A.A.) — 17 bin tonluk Yorktown tayyare gemisi bugün denize indirilmiştir. Bu gemi Roosevelt idaresi zamanında denize indirilen ilk tayyare gemisidir.

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Pazartesi

(*)

Uzun Süren Grip

Hastalıkları Ve Tedavisi

Kırk beş yaşlarında bir kadın muayene ediyorum. Senenin hemen bir kaç haftası müstesna, öksürük, ter, ateş ve göğüs darlığından şikâyetçidir. Röntgen muayenesi yapılmıştı.

1 — Sağ ciğerde iltisak ve sol ciğerde de eskiden geçmiş bir ateşli hastalığın ciğerde bıraktığı izlere tesadüf ettim.

2 — Burundaki etler de büyümüştür.

3 — Kansızlıktan rengi uçuktur.

4 — Ufak bir yol yorgunluğu derhal nezle ve öksürüğü artırıyor.

5 — Ayda bir defa yıkanıyor. Çünkü kendini ısıtmaktan korkuyor. Ateşi de 37½ tan aşağı düşmüyor

Bu hastamda devam eden ateş, zafiyet, ve öksürük ciğerlerin mukavemetini azaltmıştır. Arada sırada gelen balgam da şimdilik basıl dö Koh görülüyor. Kuvvetli bir tedavi altına aldım. Üç seri kalsiyum ilâçları, ve 4 kilo balık yağı kullandım. Uzun boylu istirahat etti. Her gün yıkandı. İyi gıda aldı. Ve tehlikenin önüne bu suretle geçmiş oldu.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

AYGIR FATMA

Son Postanın Tefrikası: 10

Yazan: Osman Cemal

Ve kendisi karşı tarafa fırladı; Onun peşinden iki kişi daha o tarafa geçti. Hasan da üç arkadaşıyla Kel Hasana doğru yollandı. Fakat bu sefer aksilik katmerli kaçtı. Çünkü bu gece cuma gecesi olduğu için Hasan da çoktan gişelerini kapatmıştı. İçlerinden biri bağırdı:

— Manakyana Manakyana!

Üç delikanlı karşı kaldırıma atladılar ve o gece orada ne oynanacağı kapıdaki ilânlarına bile bakmadan biletlerini alıp içeriye daldılar.

Lâkin burada kanto yoktu. Belki Hasanın, buna fena halde can sıkılacaktı. Arkadaşları önce kendisine bunu çaktırmadılar. Fakat öndeki orkestra çaldığı antraktı bitirip de perde açılınca Hasan afalladı. Nasıl afallamasın, karşısına aktör Hulûsi ile madam Sira-nuş çıkıyordu.

— Ay, bu da nesî, hani kanto?

— Burada kanto oyundan sonra oynanır!!

Hasanın buna fena halde can sıkıldı, zavallı çocuk, o akşam san'atkâr Fehim efendinin ortalığı gülmeden kırıp geçiren o güzelim komedisinden, hiç, ama hiç bir şey anlamadı. Hattâ Çobanyanın o boru gibi sesi arada bir kulaklarına geldikçe arkadaşlarına:

— Bu bizim yogurtçu Sergis değil mi?

Diye adamcağızla isteksiz alay ediyordu.

Bir aralık can sıkıntısından dışarıya kaçacak, öteki arkadaşlarının girdiği orta oyununa girecek oldu. Fakat şimdi orada da yer yoksa diye düşünerek yine dışlarını sıktı.

Komediden sonra biraz hava almak için üç arkadaş dışarıya çıktıkları zaman oradan bir el ilânı buldular. Bu ilânda oyunun ismi yazılıydı:

(DALİLA)

Hasan bu ismi görünce içinden kimbilir nasıl saçma bir şey diyor; sonra deminki seyredip te bir şey anlamadığı komedinin üzerine bu upuzun saçmanın ne kadar canım sıkacağı düşünerek biraz ilerideki canbazhaneye gitmek istiyordu. Ve öyle de yaptı, arkadaşlarını orada bırakıp canbazhaneye koştu. Koştu amma iki dakika sonra döndü, gene geldi, Manakyana girdi. Zira bu gece canbazhane de adam almıyordu.

★

Dalila...

Dönüşte takımın elebaşısı İsmail, kavuklu Hamdi ile, kendi adaşı olan küçük İsmailin tuhafıklarını ballandıra ballandıra anlatmakla bitiremiyor; fakat Hasan hiç oralı olmuyordu.

O, şimdi hep Manakyanda seyrettiği (Dalila) yı düşünüyordu. Dalila, o ne güzel şeydi. Ve onu oynayanlar pek başka insanlardı.

Bir kaç gece önce Kel Hasanda seyrettiği (komedi - dram) nerede, bu gece Manakyanda seyrettiği (Dalila) nerede idi. Ve artık Dalila ona yalnız Kel Hasanın yaptığı tuhafıkları değil, onun üçü de ayrı ayrı güzellikleri temsil eden ve hele biri kendisine hepsinden cana yakın gelen kantocuların üçünü de unutturmuştu.

El ilânında: Hissî piyes diye ilân edilen Dalila Hasanın arayıp ta bulamadığı bir şeydi. Bu, âdeta Beyazıtın geçerken maliyenin karşısındaki ihtiyar kitapçıdan alıp evde bayıla bayıla okuduğu (Güzel Hanriyet), (Mütevveffiye), (Ziyetlik), (Bir fakir delikanlının hikâyesi), (Nebahat) gibi küçük hissî romanlardan biriydi. Hasan o küçük hissî romanlardan aldığı tadı Dalilâdan çok daha fazlasıyla almıştı.

Onun için çamurlu yollardan evlerine gelirken o kararını verdi; arkadaşlarına:

— Başka geldığımız zamanlar, ben

hep artık Manakyana girerim, siz nereye isterseniz girin!

★

Hasan, o ramazan gene aynı arkadaşlarıyla beş altı defa Şehzadebaşına geldi ve bu gelişlerinde üç defa Manakyana girip (Jak Varley) Lâdamo Kamelya), (Piyer dö Sömen) piyeslerini seyretti; bir defa da arkadaşlarının çok ısrarile gene Kel Hasana gidip (A benim cici güvercinim, senin de var mı gamın?) kantosunu dinledi. Bir defa da kapısındaki büyük ilânlar da resmini görüp şimdi kendisine dargın olan uzunca boylu, esmerce kızın çocukluğuna pek benzettiği minimini bir canbaz kızını görmek için ramazanın son gecesi Veznecilerdeki at canbazhanesine daldı ve bu at canbazhanesi üç gün bayram sabahıtan akşama kadar Hasanı kendine sınımsız bağladı, Hasan üç gün bayram canbazhaneden ayrılmadı; bayramın üçüncü günü ise oradan eve gözleri dolu dolu döndü. Çünkü kapıdaki büyük ilânda görüp te şimdi kendisinden yüz çevirmiş olan sevgilisinin çocukluğuna pek benzettiği minimini canbaz kızının orada oynayan on beş, on altı yaşlarında bir de ablası vardı ki nedense Hasan bunu ilândaki resminden farkedememiş, fakat içeride kıızı oynarken görünce parmakları ağzında kalıyordu. On beş, on altı yaşlarındaki bu Ulah kızını kendi sevgilisinden ayırt etmek biraz güçtü. Yalnız arada şu fark vardı, o da şu idi:

Bu uzunca boylu, narin yapılı, esmerce kızın kaşları, kirpikleri, saçları ötekini gibi simsiyah değil; daha ziyade sarıya yakın kumraldı. Yoksa boy, bos, gözlerin, kaşların, başın şekli, ağız, burun, çene, sonra gülüş tamamile o idi. Şimdi düşünün, kendi uyarı kapalı sevgilisini, Hasan şimdi burada vücudunun bütün canlılığı, bütün gözalcı çizgileriyle karşısında canbazlıklar yaparken uzun uzun seyretmiş; sonra kız parsı toplamak için kalabalığın arasında kendi önüne geldiği zaman onun eli eline, dizleri dizlerine sürmüştü, ve üç gün bayram kız, durmadan Hasanın yüzüne gülerken ilk nefesile çocuğun yüzünü yelpazelemişti.

★

— 5 —

Hasan artık bulmuştu mevlâsını! Kışın çok berbat havalarda mektebe gitmediği günler evin tenha bir odasına çekiliyor.

Kâh hazin hazin:

«A benim cici güvercinim, senin de var mı gamın?» kantosunu mırıldanıyor; kâh Manakyanın piyeslerindeki acıklı sahnelerin yanık rüyalarıyla sa-yıkılıyor; kâh sevgilisine çok benzeyen on beş, on altı yaşlarındaki Romanyalı canbaz kızının kendisine kırk para mukabilinde hediye etmiş olduğu kartpostal resmine bakarak içini çekip kendinden geçiyor; bazan da bunların hepsini bir tarafa bırakıp Maliye karşısındaki ihtiyar kitapçıdan almış olduğu küçük hissî romanlara dalarak tıpkı bir aynada seyrederek gibi, kendini seven yüreceğini onların say-falarında görüyordu.

«A benim cici güvercinim, senin de var mı gamın?»

Hasan, mahut kantonun bu mısraını on, on beş gün içinde bir defterin muhtelif sayfalarına sülûsle, rık'a ile, ta-likle, kurşun kalemle, mürrekkeple, resim, boyalarla belki yüz kere yazmış ve her yazdığı bu yazımın etrafını gene türlü renkte güvercin, çiçek, yıldız resimleri ve bir takım acayip çizgilerle süslemişti. O Şimdi kantonun bu mısraını uzatmak, ona cevap olarak altına yeni yeni satırlar eklemek istiyordu.

Nihayet bir gün onu da yaptı:

«A benim nazlı güvercinim, senin de var mı gamın?»

(Arkası var)

Millî Mücadelede Casus Teşkilâtı

5-4-936

Son Postanın Tefrihası : 31

İngilizlere pahalya malolan yeni teşkilât da, dolandırıcılıkla nihayetlenmişti

Ve bu işde en evvel, levazimat memurlarından Ali Sırrı ile biraderi müekaidlerden Adilin hizmetlerinden istifade etmişti.

Ekseriya, bu iki biraderin evinde geceleri gizlice içtimalar akdedilmekte ve bu içtimalara da, Abdülhamidin eski vezirlerinden birinin oğlu olan Abdülkadir Bey isminde biri iştirak etmekteydi.

Nigehbanca zabıtlardan ve o grubun fedailerinden Debreli Rıza isminde biriyle bunun arkadaşlarından Yunus, Feyzi, Rüstem, Lutfü isminde dört arkadaş ta bu şebekeye idhal edilmişti.

Uzun müzakerelerden sonra, şöyle bir karar verilmişti:

Debreli Rıza, evvelâ, bir kolayını bularak İstanbuldaki millî teşkilât mensuplarından bir vesika alacak. Sonra, burada İngiliz aleyhinde bir cürüm yapacak, şiddetli bir takibata uğrayacak. Göya, Bandırmadaki akrabalarının yanına kaçacak. Orada, millî mücadeleye iştirak etmek için bir kuvvet toplayacak. Bu kuvvet kâfi dereceye gelince, kuvvayı milliyeye içinde bir isyan çıkaracak.

Aynı zamanda; Yunus, Feyzi, Rüstem, Lutfü de gizlice Sinoba çıkacaklar. Oradaki tanıdıkları vasıtasıyla halkı ayaklandıracaklar.

Bu iki kuvvet, aynı zamanda hareket etmekle Anadolu'daki hükümet kuvvetlerini şaşırtacak, bu şaşkınlıktan istifade ederek Ankara üzerine bir taarruz icra edilecek; büyük millet meclisi hükümeti iskat ederek padişahın ve İngilizlerin gayesi, husule gelecek.

Bu program tesbit edildikten sonra teşebbüse geçilmişti. Hattâ, bu teşkilât mensuplarından on iki kişiye altmışar İngiliz lirası, harcırah verilmişti. Fakat bu paralar, yirmi dört saat zarfında, Beyoğlu barlarında ve kumarhanelerinde eritilivermişti.

İngilizlere bir hayli pahalya mal olan bu içtimalar, teşkilâtlar ve programlar da; öteki teşebbüsler gibi; dolandırıcılıkla nihayete ermişti.

★

Garip değil midir ki; bütün bu hâdisattan ders almaları lâzım gelen İngilizler, daha hâlâ Türkleri gafil avlamak sevdasından vazgeçememişlerdi.

Uzun müddet Mısırda bulunmuş olan Suriyeli (Selim) isminde bir doktora, yeni bir casus şebekesi için salâhiyet verilmişti.

Doktor Selim, yine uzun müddet Mısırda bulunan arkadaşlarından doktor Lutfü ile birleşerek bir casus teşkilâtı kurmak istemişlerdi.

Bunlar, para kuvvetiyle elde edebildikleri genç doktorları, bazı kadın hasta bakıcıları muhtelif vasıtalar ve tavsiyelerle Anadolu'ya göndercekler; Ankarada, Konyada, Sivasta ve cephe gerilerinde bulunan hastanelere yerleştirecekler. Aralarında hususi şifrelerle muntazam bir muhabere tesis edecekler. Bu suretle de, Anadolu'nun siyasi, idari, askeri esrarını muntazaman ele geçireceklerdi.

Bermutad; istihbarat bürosunun bol parasıyla derhal teşebbüsata girişilmişti. Yabancı ırklara mensup bir kaç genç ile hafif meşrep guruhundan bazı kadınlar da elde edilmişti. Bunlara, ayrı ayrı talimat verilmişti. Avans olarak ta birer miktar para verilerek sadakatlerinin emniyet altına alınması ihmal edilmemişti. Fakat; büyük bir hararetle başlayan bu teşebbüs te, nihayet bir balon gibi sönmüştü.

★

Bu teşebbüslerin birer birer sönmüştü, İngiliz istihbarat servisine büyük bir asabiyet tevliht etmişti. Hattâ, servisin en güvenilen adamı olan yüzbaşı Benet ile papaz Fruya gösterilen imat, sarılmak istidatını göstermişti.

Artık bu işleri; (teşkilâtı) hafiyeye reisi miralay Nelson ile eski ve tecrübeli istihbarat şeflerinden (kolonel Dikson) un bizzat idare etmelerine lüzum hissedilmişti.

Bütün istihbarat şeflerinin huzuruna ya - pılan bir içtimada, şöyle bir karar ihaz edilmişti:

— Bu kadar dağınık ve derme çatma

teşkilâtın esaslı bir surette maksada vâsıl olmak mümkün olmuyor. Hariçten, Anadolu'ya adam sokmak ta kat'i ve müsbet bir netice vermiyor. Şu halde yeni bir program üzerinde yürümek lâzım... Acaba bu program ne olabilir?..

Bu programın muvaffakiyetle netice - nebilmesi için şu şeraiti ihtiva etmesi lâzım gelir:

1 — Türkleri kat'iyyen şüphelendirmeden onların ruhuunu cezbedecek bir adam bulmak.

2 — Bu adamın etrafında bazı maceralar yaratmak.

3 — Bu maceralarla Ankaranın nazarı dikkatini celbetmek. Ve bu adamı, buradaki milliyetperverlerin arzu ve himayeleri arasında Ankaraya göndermek.

4 — Ankaraya giden bu adam tarafından, oradaki millî teşkilât erkânı ile samimi bir dostluk temin edilmek.

5 — İstanbuldan Anadolu'ya adam göndermek suretile değil; bilhassa Ankarada tedarik edilecek adamlar vasıtasıyla bir casus şebekesi teşkil etmek.

6 — Bu casus şebekesi lâykile kuvvetlendikten sonra da, kısmen İstanbuldan gönderilecek ve kısmen de oralardan bulunacak adamlarla, büyük mikyasta suikast işine girişmek...

Bu program, maksada vâsıl olmak için yegâne çare olmak üzere kabul edilmiştir. Fakat şimdi de:

— İyi amma.. Bu adam kim olabilir?..

Diye bir sual atılmıştı.

Bu sual, pek yerinde idi... Çünkü; bu kadar mühim, bu kadar nazik, bu kadar tehlikeli bir işi muvaffakiyetle başarabil - mek için, bu işe atılan adamın; pek zeki, çok cesur, gayet soğukkanlı, Türklerin ah - lak ve âdatına vâkif olan, onlar arasında yadırgamayan, türkçeyi iyi konuşan bir kimse olması icap etmekte idi.

Bu kadar evsaf ve şeraiti haiz olan bir adam, nerede bulunabilecekti?..

Miralay Nelson, kapalı avcunun dört parmağını masanın üzerine hafifçe vurmuş:

— Buldum.

Demişti... Ve sonra, bu kadar evsafı nefsinde cemenen adamın kim olduğunu öğrenmek için sabırsızlıkla yüzüne bakarlara tebessüm ederek, şu iki tek kelimeyi ilâve etmişti.

— Mustafa Sagir...

Kolonel Dikson, miralay Nelsonun bu muvaffakiyetli buluşunu başile tasdik etmiş:

— Yees... Orayt... Mustafa Sagir, bu iş için tam manasile yetişmiş bir adamdır. Çok isabet ettiniz, azizim Nelson.

Diye lisanile de teyit etmişti.

Şu karar derhal tesbit edilmişti: Londradaki (istihbarat servisi umumi merkezi) ne şifreli bir telgraf çekilerek, o sırada Londrada bulunan (Mustafa Sagir) istenilecek.. Ve şöyle bir talimat verilecek:

A — Mustafa Sagir, hangi istikamete

hareketini bildirmeden en süratli tren vasıtalarıyla Selâniğe gelecek.

B — Selâniğe gelir gelmez, servis şefine müracaat edecek.. Ve bilâtevakkuf, limanda kendisini bekleyen torpidoya binecek.

C — Ondan sonraki hattı hareketini de, torpido kumandanı tarafından kendisine verilecek olan kapalı zarftan öğrenecek - tir.

Bu talimat, aynen tatbik edilmişti... Yalnız bu talimatın tadile uğrıyan bir madde varsa, o da; Mustafa Sagiri Selânikten İstanbul'a getirecek olan torpidonun yerine, koskoca bir zihlinin bu vazifeye tayin e - dilmesi idi. Buna binaen, 1336 senesi mayıs ayının 26 ncı günü Selânik limanında bulunan İngiliz Akdeniz filosu mürettebatından (Ayren dük) ismindeki zırlı Mustafa Sagiri almış; tam yirmi sekiz saat sonra İstanbul limanına getirerek Sahpazarı önünde demirlemişti.

★

Müthiş, korkunç, akibeti meçhul bir maceraya atılan (Mustafa Sagir) kimdi?.. Acaba bu adam, akıl ve şuuruna tamamilen malik olmayan bir mecnun mu idi?.. Yoksa, para aşkile maceradan maceraya atılan bir serresi mi idi?..

Ne o.. Ve ne de öteki... Mustafa Sagir bunların hiç biri değildi.

O, anasından tam bir casus olarak dünyaya gelmiş; garip bir tesadüfün sevki ile, bilhassa bu meslekte temayüz etmek için büyük dikkat ve itinalarla yetiştirilmişti.

Umumi harp içinde, Türkler aleyhinde meşhur olan (Lävrens) kadar mühim o - yunlar oynayan bu adam hakkında inceden inceye toplanan malûmattan öğrendiği - mize göre, istihbarat servisi şeflerinin bu derece ehemmiyet verdikleri bu casus, şöyle yetişmişti:

Mustafa Sagir, 1885 senesinde Hindistanın (Peşaver) şehrinde dünyaya gelmişti. Babası fakir bir işçi idi. Kazancı, beş çocuklu ailesine kâfi gelecek derecede değildi. Onun için anası da mütemadiyen evindeki tezgâhta bez dokumakla vakit geçirirdi. Buna binaen Mustafa Sagir ile diğer kardeşleri, mahalle aralarında dolaşan tavuklar gibi sefil ve perişan bir halde, sokaklarda büyümek; ancak yemek ve uyku zamanlarında evlerine girmekte - lerd.

(Arkası var)

Toplantılar, Davetler

Gençler Mahfilinde Bedava Musiki Dersi

Cümhuriyet Gençler Mahfilinden: Mahfile parasız Kitar, Mandolin ve havayan kitar dersleri açılmıştır. Bu derslere her hafta salı günleri saat 16 dan 18,30 za kadar Mahfilin Beyoğlunda Tokathyan arkasındaki C.H.P. Beyoğlu İlçe merkezinde verilecektir. Kayıt hergün saat 14 ten 21 e kadar yapılır. isteklilerin 3 adet fotoğraf ve hüviyet varakaları ile Mahfil Direktörlüğüne baş vurulmalıdır.

Sinirlere sahip olmak

talihle komanda etmek ve insanın kendi gemisini istediği hedeyle yürütebilir. Sağlam sinirler müthiş hayat mücadelesinde muvaffakiyetin en iyi teminatıdır. Binaenaleyh sinirlerinizi

Bromural - Knoll-

ile kuvvetlendiriniz, bunun müsekkin ve mukavvi tesiri her işte görülür. Hiç bir zararı yoktur ve alışıklık vermez.

Knoll A.-G., kimyevi maddeler fabrikaları, Ludwigshafen s/Rhin.

10 ve 20 komprimeli havi tüp - lerede eczanelerde reçete ile satılır.

Hikâye

Kavak Yeli

Yazan: Kadircan Kafıl

— Evleri var, parası var. Zengin kız... Biraz da güzel... Ne diye onunla evlenmiyorsun?

Dediler.

Kadın malının asıl değerinden bir kaç misli yüksek olduğunu biliyordum. Böylelerinin kocalarına karşı bir eş gibi değil, çiftlik sahibinin ırgada baktığı gibi baktığını da görmüştüm.

— Geç!..

Dedim.

— Zavallı kızcağzın ne malı ne de parası var. Fakat kadın mı kadın!.. Dilediğin yola sür, istediğin gibi kullan. Ağzı var dili yok.

Bu sözlere de aldırmadım

Çünkü meşhur sözdür:

— İki çıplak hamamda yakışır...

Ayda elime geçen elli altmış lira ile kendimi doyuramazken bir de o zavallıyı mı yanımda süründüreyim.

— Vazgeç, ben evlenmeyeceğim.

Dedim.

Düşündüm ki bana bu ikisinin de ortası lâzım.

Lâkin onu nasıl bulmalı?..

Buldumsa da güzel olanı almak - tan korktum; çünkü ben yakışıklı bir adam değilim. Çirkin olanın katlanamazdım, çünkü insanın karısı ne kundurasına, ne de elbisesine benzer. Bir defa çengeli atınca ister istemez mezar - a kadar çekmek gerek.

— Üzümün çöpü var; armudun sapı var.

Diye yıllar geçti.

Saçlarımda aklar çoğaldı. Alnımda ve gözlerimin uçlarındaki çizgiler arttı. Evlenmek ihtiyacını gittikçe daha kuvvetle hissediyordum.

Anadolunun büyük bir şehrinde İstanbul'a gelince sönmek üzere olan ümitlerim birden parladı.

Çalıştığım dairede bir daktilo vardı. Adını yazmıyorum, çünkü kızarı ve tanıdıklar arasında da lâf olur.

Bu daktilo, kısa boylu, tıknaz, penbe yuvarlak yüzlü, çevik bir şeydi. Kız olduğunu sanyordum. Bununla beraber sekiz on yıl önce nikâhlanıp ta ayrıldığını söyleyenler de oldu. Neyse, bana orası lâzım değil. Otuz yaşlarında olan bu kız benim hoşuma gitti. Çünkü ne güzeldi, ne de çirkin. Zengin değildi. Boyu da benim gibiydi. Benim gibi çalışarak hayatını kazanıyordu. Bilgisi ve görgüsü de benden farksızdı. Terazinin bir kefesine beni bir kefesine de onu koysalar gerek kafa ve gerek vücutça birbirimizden ağır gelmezdik. Üstelik çok pratik, oldukça şendi. Sözüünü biliyor, gurura kapılmıyordu. Çalışkandı. Hele bir gün:

— Ancak yirmi yirmi beş yaşındasınız!

Dediğim zaman şu cevabı vermişti:

— Alay mı ediyorsunuz?... Tam otuz yaşındayım. Alnımın ve şakakları - mın kırışıklarını görmüyor musunuz?.. Artık kararımı vermişim.

Onunla evlenecektim.

Çünkü o, olduğu gibi görünüyordu.

Konuşmalarımı çoğalttım. Bazı angaryalarını yaptım. İşlerinin çok olduğu sıralarda yazılarını dikte ettim. Arkadaşlığımız çabuk ilerledi. Başkalarına benim için:

— Çok iyi adam...

Dediğini kendisi bana söyledi. Başkaları da onun bu sözlerini tasdik ettiler.

Ona:

— Bana hayat arkadaşı olur musunuz? Eğer bunu kabul ederseniz pek mes'ut olacağım.

Diyecektim. Zaten yapılacak başka iş de kalmamıştı.

Güzel bir ilkteşrin günüydü. Yemekten sonra kaleme dönerken onunla karşılaştım. Sordu:

— Nereye?

Söyledim:

— Çalışma zamanına daha on dakika var. Taraçada biraz hava almaz mısınız?

— Nasıl isterseniz?..

Çıktık. Önümüzde deniz ve geniş bir cadde ile rıhtım vardı. Şehrin en kalabalık yerlerinden biriydi. Tramvay, ve otomobil gürültüleri birbirine karış - şıyordu. Bir insan kalabalığı durmadarı gidip geliyordu.

Etrafıma baktım.

Kimseler yoktu. Başbaşa idik. Tam zamanıydı. Tasarladığımı hemen söylemek için ağzımı açtım:

— Size...

Bir korna sesi duyuldu. Boru çalıyor gibiydi.

— Bakın!.. Bakın! Ne güzel otomobil... Baylıyorum buna... Ne şık...

Tanımış bir doktorun adını söyledim ve devam etti:

— Ah, insan böyle bir otomobili bulmadan ölürse yaşamamış demektir. Yazık ona... Bu doktorlar çok para kazanıyorlar. Apartmanlar yaptırıyorlar.

— Canım, altmış yetmiş liraya Anadolu'nun bilmem hangi yerinde...

O, beni dinlemiyordu:

— Bir doktorla evlenmeli!.. Burada bir daktilo vardı, geçen sene bir doktorla evlendi, şimdi yalnız manto - sunu beş yüz liraya almış... Eğer ben de bir doktorla evlenemezsem hep böyle kalacağım. Pısrık, miskin bir kocam olacağına, böyle yaşamı daha iyi... Şurada memurlarla evlenmiş olan daktilolara acıyorum. Zavallıların canları çıkıyor...

Başımın aşağı buzlu sular dökül - müştü sanki... Şöyle yan gözle onun bodur boyuna, biçimsiz göğsüne, ablak yüzüne, ağarmakta olan saçlarıyla kı - rışık alınına ve şakaklarına baktım. Bu sefer geniş bir nefes aldım.

Eyi ki söylememişim, çünkü benim le eğlenecekti. Eğer:

— Pekil!..

Demiş olaydı bir kuruntuya kurban gidecektim.

İnsanın dışı, içine hiç uymuyor. Demek ki şu bodur çalınm başında da bir kavak yeli esebilirmiş!..

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

İdare merkezi

İstanbul (Galata)

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul, (Galata, Yenicaami); İzmir, Mersin.

Yunanistandaki şubeleri:

Selânik, Atina, Pire.

Her yeni banka muamelesi

İstanbul ve Galata şubelerinde kiralık kasalar

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabtiye, Çatalçeşme sokağı, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abon: bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

OLUM MANGASI

"Son Posta,"nın Tefrikası 46

Yazan : A. R.

Cemil, artık İstanbula, anacığın ve sevgili Cenanına ebediyen hasret çekecek ve belki de bir daha göremeyecekti

Fakat bu istidaya cevap yerine, derhal kumandanın yaveri gelmiş:

— Kumandan paşa hazretleri, mahsus selâm ediyorlar. Gözlerinizden öpüyorlar. Bir daha bu gibi meseleler hakkında müracaat etmesin, buyuyorlar.

Demmişti.

Cemil, bu cevaba büsbütün hayret etmişti. O zaman, kumandanın genç yaveri ile aralarında şöyle bir muhavere geçmişti:

Cemil Bey —Pek eyi amma, azizim; ben burada bir kovuş nöbetçisi gibi böylece oturup duracak mıyım?

Yaver —Maalesef, evet.

— Niçin?..

— Sizin, müsellâh bir kıt'a ile temas ettirilmemeniz hakkında İstanbula emir var da, onun için.

— Garip.. Çok garip şey.. Bunda ne mahzur görüyorlar?

— Size bunu nasıl izah edebilirim, azizim?..

— Canım, ne olur?.. Siz de gençsiniz. Ben de gencim... Talih ve tesadüfün, nasılsa fırlatıp aranızda attığı genç bir silâh arkadaşınıza bir eyilik etmek istemez misiniz?..

— Söylediklerimi derhal unutacağımıza söz veriyor musunuz?..

— Hay, hay... Şerefim ve namusum üzerine yemin ediyorum.

— Şu halde, size hakiki vaziyetinizi anlatabilirim, azizim... Şimdi bakınız. İstanbula, sizin müsellâh bir kıtanın başına geçmenizi istemiyor. Çünkü, o kıt'a ile asî kabilelerden birine iltihak etmenizden endişe ediyor.

— Aman allâhum!.. Böyle bir fikir, nasıl gelebilir?..

— Gelir, azizim; gelir... İstanbula buraya sürgün geldiğiniz için onların aklına en evvel gelen şey, intikam almak için böyle bir harekete teşebbüs etmek ihtimalidir... Sonra?..

— Ay, sonrası da mı var?

— En mühim, nokta.

— Rica ederim, onu da söyleyin.

— Kumandan paşa da sizin kale kapılarında dışarıya çıkmanıza taraftar değildir.

— Niçin?..

— Şunun için ki.. Buraya sürgün edilmekle beraber, henüz yaversiniz... Olabilir ki; kale haricinde cereyan eden şeyleri görür de, saraya jurnal edersiniz.

Cemil, birdenbire gözlerini açmış; hayretle yavere bakmış:

— Ben.. Ben mi jurnal edeceğim?..

— E.. kim bilir.. belki..

— Fakat ne münasebet, azizim?..

Bana bunu, Hüdeydede de söylemişlerdi. Hattâ, söyliyene adama fena halde kızmıştım.

— Hiç kızmayınız, birader... Burada; ne sıfatla olursa olsun, saraydan gelenlere karşı böyle garip bir fikir vardır.

— İyi amma, azizim.. Ben, hayatımda bir kere bile sarayın kapısından içeri girmiş bir adam değilim.

— Fakat, yaversiniz, ya..

— Hay Allah müstahakını vereydi, o üç arşın sırmalı kordonun. Yarın çıkartır atarım.

— Eğer benimle bir dost gibi konuşuyorsanız, sakın böyle bir şey yapmayın. Şayet, bir gün bile kordonsuz gezerseniz, derhal saraya jurnallar gönderilir; ertesi gün de tevkifiniz emri gelir. Burada tevkif edilmek ne demektir, bilir misiniz?.. Allah, düşmanımı bile öyle bir vaziyete düşürmesin..

Cemilin aklına bir anda Çerkes Mehmet Paşanın sözleri gelmişti. Tevakkeli o:

— Yemen, İstanbula uzaktır diye,

cart curt etme.. Orada cirt desen, burada top gibi patlar.

Dememişti.

Cemil, o gecesini de en derin düşüncelerle geçirmişti... Karşılaştığı vaziyet, onun sabır ve tahammül göstereceği şey değildi. Fakat, bir çılgınlık yapacak olursa da eline hiç bir şey geçmiyecekti. Bilâkis vaziyeti daha çok müşkülleşecek..

Artık İstanbula, anacığın ve sevgili Cenanına ebediyen hasret çekecekti.

Onun için Cemil artık mukadderatına karşı boyun eğmek, ve bu vaziyeti büyük bir sükûn ile sürüklemek mecburiyetini kabul etmişti.

★

— Merhaba, Seyit İbrahim Efendi!

— Ya, merhabaaa; Cemil Bey... Ehlen ve sehlen... Buyurun.

İbrahim Efendi; mağazasının köşesindeki ipeki kumaş döseli sedirde ayağa kalkmış; Cemile yer göstermişti.

Cemil; her şeyden evvel, dalgın dalgın etrafına göz gezdirmişti. Keskin bahar kokularıyla insana aksırmak hissi veren bu mağaza, onun hayretini celbetmişti. Bir tarafta onun yıgım kumaş topları, kına torbaları; diğer tarafta kahve zenbilleri, buğday çuvaları, kelle şekerler, hazır elbiseler, çeşit çeşit kundurular, piriç kazeveleri, yağ fiçileri, gaz sandıkları, her işe mahsus porselen eşya, ağız açık kırmızı biber ve envat baharat tenekeleri.. Bütün bunların ahenksiz ve intizamsız bir surette her tarafa serpiştirilmesi, Cemile pek tuhaf gelmişti.

— E.. Nasılsınız bakalım; Cemil Bey?..

— Eh... Şöyle böyle, İbrahim Efendi.

— Şehrimizi nasıl buldunuz?..

— Azizim; daha hiç bir yer görmedim ki..

— Bir gece kumandanlıkta kaldım. Dün gece de kışlada verdikleri odada yattım. İşte bugün, ilk defa olarak sokaka çıktım. Ve doğruca size geldim.

— Hoş geldiniz.. Safa geldiniz.

İbrahim Efendi, Cemile bu cevabı verdikten sonra, ellerini birbirine çarparak seslendi:

— Yaaa veele!..

Kapının önünde ve mağazanın muhtelif yerlerinde duran üç dört genç köle, koşuşarak, karşılarında dizildi. İbrahim Efendi, bunlara emretti:

— Kahve!..

Lâcivert entarileri içinde, renkleri daha koyu görünen bu Habeş köleleri, derhal dağılıverdi.

Cemil, buram buram terliyordu. Elindeki sırsıklam mendilli mütemadiyen yüzüne sallıyordu. İbrahim Efendi yanındaki hasırdan örme yelpazelerden birini alarak kırmızı ve yeşil boyalı sapını Cemile uzattı. Mütebessim bir çehre ile konuşmaya başladı:

— Buraya yeni gelenler, sıcaktan biraz fazlaca bunalırlar. Fakat, bir müddet sonra alışırlar... Maamafih, siz bu elbiselerle gezemezsiniz... Muhakkak size bir kat sadakor elbise ismarlamalıyız... E, söyleyiniz bakalım?.. Bir vazifeye tayin edildiniz mi?..

Cemil alaylı bir tavırla cevap verdi.

— Edildim. Hem de öyle mühim bir vazifeye tayin edildim ki..

— İnşallah vazifeniz şehirdedir. (Cebel) e ve yahut (Çöl) e gitmeyeceksiniz.

— Hayır, azizim. Hattââââ, kale kapısından bile dışarı çıkmıyacağım.

— Şu halde vazifeniz, kumandan paşa hazretlerinin maiyetinde.

— Hayır.

— Haa, anladım. Mutlaka, erkânı-harbiyede..

— Hayır, azizim, hayır... Vazifem, resmî dairelerin ve yahut alayların hiç birinde değil... Tam maaşla tekaüt... Yani.. Kale dahilinde ikamete memur, anladın mı dostum; ikamete..

İbrahim Efendi, kısa bir düşünce geçirmişti. Ve sonra, başını önüne eğerek sükûnetle cevap vermişti:

— Eh... Kazaya rıza; demekten başka çare yok... Siz de, yan gelir otursunuz. Elverir ki; senede, üç dört maaş versinler.

— Rivayete nazaran, hakkımda emir varmış. Her ay aylığım, merkez kumandanlığımdan tediye olunacak mış.

— Hiç merak etmeyin. Emir varsa, yaparlar. Biz, biliriz... Maamafih, burada ihtiyaçlarınız için sıkıntı çekeceğinizi aklınıza bile getirmeyin. Biz, gariplere; ve bahusus sizin gibi felâket görmüşlere karşı bütün varlığıyla yardım etmeyi borç biliriz... Şimdi, bir kardeş gibi size soruyorum; ne gibi şeylere ihtiyacınız var. Siz de bana bir kardeş gibi cevap verin.

(Arkası var)

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

17: Üniversiteden nakil. İnkılâp dersi Esat Bozkurt. 18: Dans musikisi. 19: Haberler. 19,15: Oda musikisi (plâk). 19,45: Konferans: Halkiyat tetkiklerinin kültür bakımından ehemmiyeti İstanbul konservatuarı Direktörü Yusuf Ziya Demirci oğlu. 20,30: Stüdyo orkestraları 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

BÜKREŞ

13-15,10: Plâk ve haberler, 18,15: plâk, 19,15: Hafif musikî, 20,20: Konserin devamı, 21,25: Oda musikisi (Brahms), 2-

BUDAPESTE

18,30: Macar şarkıları, 20: Plâk, 21,10: Stüdyo piyesi, 21,50: Konf.

VARŞOVA

17,15: Koro, 17,30: Radyo piyesi, 18,50: Radyo filmi (musikîli kısmı), 19,30: Çocuklara, 19,45: Muhtelif, 21: Askerî konuşmalar,

MOSKOVA

18: Opera solistleri, 18,30: Konser, 19,45: Radyo festivali, 22: Muhtelif dillerle neşriyat.

BERLİN

19: Maş ve opera parçaları, 20,15: Piyano, 20,45: Aktüalite, 21,10: İlk bahar şarkıları (Lauta), 22,20: Lirik piyesi: «Esir kuş».

VIYANA

18,30: Piyano, 18,50: Muhtelif, 20: Haberler ve saire, 21,05: Nakil (Grazdan), 2-

7 Nisan Salt

İSTANBUL

18: Orkestra eserleri (plâk), 19: Haberler, 19,15: Manon operası: Üçüncü ve dördüncü perdeler, 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şürekâsı
İstanbul, Tahakkale Menâşe Kanca han N. 51

POKER-PLAY
TRAŞ BIÇAGINI
DÜNYADA
100 MİLYON
KİŞİ KULLANIYOR

İhisarlar U. Müdürlüğünden:

410 kalem muhammen kıymetleri müfredat defterinde yazılı işe yaramayan demirbaş eşya.

842 kalem cinsi müfredat defterinde yazılı işe yaramayan muhtelif eşya. Yukarıda miktar ve izahatı yazılı eşya toptan veya perakende suretiyle 9/4/936 tarihine rastlayan perşembe günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin eşyayı görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşta Levazım ve Mübayaat Müdürlüğündeki Alım Satım komisyonuna müracaatları ilân olunur. (1675)

KINOPRİN kaşeleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE. GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLACTIR

Gölmarmara Belediyesinden:

Manisa - Akhisar - Gölmarmara yatı mektebi menfaatına 23/Nisan/936 Perşembe günü Marmarada pehlivan güreşi vardır. Başa 100 ortaya 50 ayağa 20 lira diğer bütün güreşenlere bahşişlerden başka kıymetli muhtelif hediyeler verilecektir. «1787»

Türk Hava kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
6. ncı Keşide 11 Nisan 936 dadır.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır.

Bazı kimseler tarafından Piyango bilet numaralarını havi cetveller tertip edilerek ihtiva ettiği bütün numaralarda iştiraki tazammun etmek üzere satış yapıldığı ve alâkadarlara bilet verilmeyüp yalnız bu cetveller verildiği iştirilmiştir.

Bu suretle yapılan satışlarda direktörlüğümüzün alâkası olmadığını sayın halkımıza bildiririz...

İstanbul Belediyesi İlanları

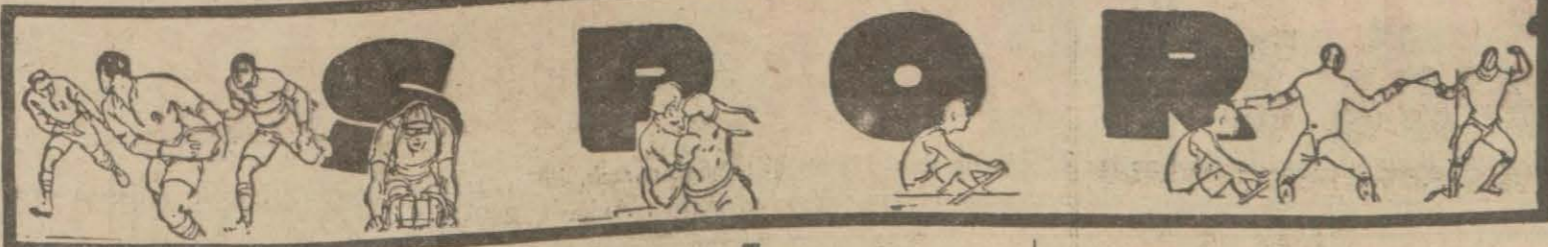
	Sahası metro M. 2	bir metrosunun muhammen kıymeti	muvakkat teminatı
Cihangir yangın yerinde 36 cı adada arsa	5 M. 46 S.	4 lira	164kuruş
Aksaray yangın yerinde Balaban ağa mah. arsa	58 M. 29 S.	2 "	875 "
Aksaray yangın yerinde 6 ada Balaban ağa mah. arsa	64 " 60 "	2 "	969 "
Aksaray yangın yerinde 6cı adada Balaban ağa mah. arsa	55 " 12 "	2 "	827 "

Yukarıda semti sahası ve bir metrosunun muhammen kıymeti ve muvakkat teminatı yazılı olan yüzüstü arsalar alâkadarları arasında satılmak üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım müdürlüğünde görülür. Arttırmaya girmek isteyenler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 13/4/936 pazartesi günü saat 15 tedaimi encümünde bulunmalıdır. (B) (1613)

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevrâlji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Dünkü lik maçları

Galatasaray İstanbulspor 5 - 1,
Vefa Güneşi 3 - 1, Beşiktaş Top-
kapıyı 6 - 1 yendi

Istanbulspor - Galatasaray maçında Galatasaray kalesine gol

Günün en mühim maçı Galatasaray ile İstanbulspor arasında Taksim stadında yapıldı. Maçın ehemmiyeti dolayısıyla her iki tribün dolu idi.

Geçen hafta Fenerbahçe'ye karşı gayet güzel bir oyun çıkaran İstanbulsporun, Galatasarayın karşısında alacağı vaziyet merakla bekleniyordu. Her iki takım da sahaya çıktığı zaman taraftarlarının çığgın alkışları ile karşılandılar.

Galatasaray takımı şu şekilde teşekkül etmişti:
Avni. Lütfi - Reşat. Suavi - Hayrullah - Kadri. Danyal - Bülent - Fazıl - Eşfak - Necdet.

Istanbulspor:
Osman. Samih - Sabih. Enver - Hasan - İsmail. Cahit - Fahri - Seyfi - Şinasi - Tevfik.

Oyun saat 4,20 de Ahmet Ademin hakemliğile başladı. İlk dakikalar her iki takım da semersiz akınlar yapıyordu. İstanbulsporun sağdan olan güzel bir akından sonra Galatasaray İstanbulspor kalesine doğru akmaya başladı. Danyal orta çizgiden yakaladığı topu kaleye doğru sürdü. Pas vermek tereddüdünde iken ani bir şüt çekti: Korner.

Korner de neticesiz kaldı. Müteakiben İstanbulsporlular güzel bir akın yaptılar. Hasanın şütü avuta gitti. Galatasaray sağdan ilerliyor. Necdet ortladı. Bülent hafif bir şüt çekti. Kaleci muhakkak bir golü plonjonla kurtardı.

Istanbulspor sol açığının güzel bir sürüşü, ortladığı topu Avni plonjonla tutmak üzere iken Reşat el ile tuttu: Penaltı. Soldan hafif bir plase. Gol.

Top ortaya geldiği zaman Galatasaraylılar canlandılar. Derhal İstanbulspor kalesine aktılar. Ender görülen paslarla kaleye inen forlar, Eşfakin ayağı ile beraberliği temin etti. Bu gol soldan, Danyaldan Bülende, Bülentten Eşfaka gelen ileri bir pasla olmuştu. Bu golü müteakip, Danyal topu sürerken İstanbulspor müdafii tarafından sakatlandı.

Necdet 35 inci dakikada bütün müdafii atlattıktan sonra topu yan bir şütle taca attı.

Oyunun son dakikaları da Galatasarayın nisbi bir hâkimiyeti ile geçti.

İkinci haftayın başlar başlamaz Galatasaraylılar hâkimiyeti ellerine aldılar ve güzel akınları güzel neticelerle bitti. Bülent

Galatasaray muhacimleri İstanbulspor kalesinde

Fenerbahçe Ankarada 1 - 0 galip

Maç heyecanlı oldu

Ankara, 5 (Hususi) — Fenerbahçe ikinci maçını bugün Ankara Şampiyonu Gençler Birliğine karşı oynadı. Seyirciler arasında Şükrü Saracoğlu, Râna Tarhan, Recep Peker, bir çok mebuslar bir çok generaller vardı.

Oyun başladıktan itibaren yirmi dakika kadar Fenerin mahsus bir hâkimiyeti altında devam etti. 17 nci dakikada ve yine sağdan yapılan bir hücum esnasında Niyaziden Naciye ve ondan Esada giden topu Fener santrahı çok kuvvetli bir şüt ile gole tahvil etti ve birinci haftayın 1-0 Fenerbahçenin lehine bitti.

İkinci devrenin birinci safhası, az devam etmekle beraber Fenerin sıkı hücumları ile başladı. 20 dakika sonra Fener takımı Esadı merkez muhacim yerine aralık yeniden hücumlara başladı. Oyunun ceryan tarzı zaten gol olamayacağı gösteriyordu. Bunun için Fenerin sayı arttırmak ve Gençlerin müsavati temin etmek hususundaki gayretleri neticesiz kalarak maç 1-0 Fenerbahçenin galibiyetle neticelendi.

Dünkü maçı ve bugünkü oyundan sonra ilk verilecek hüküm şudur ki, Ankarada futbol hiss olunacak derecede terakki etmiştir.

Izmirdeki maçlar

Izmir, 5 — Lik maçlarına bugün de devam edilmiştir. İlk maç İzmirspor-Şarkspor arasında yapıldı. İzmirspor hâkim bir oyundan sonra maçı 4-0 kazandı.

Bundan sonra karşılaşan Demirspor - Bornova takımları maçında da Demirspor 2-1 galip gelmiştir.

Günün en mühim ve heyecanlı maçı Altınordu - Altınordu arasında idi. Altınordulular maçı 4-3 galip bitirdiler.

Vefa 3 - Güneş 1

Günün ilk maçını Vefa ile Güneş yapıldı. İlk devre her iki takımın da suursuz oyunu ile devam etti. Top her zaman havaya kalkıyor, kontrol güçleşiyordu. Güneş bu arada bir gol çıkarak ilk devreyi 1 - 0 galip bitirdi.

2 nci devrenin de ilk dakikaları zevk-siz geçti. Sahada canla başla oynayan oyuncular vardı. Oyunun sonlarına doğru Vefalılar topa hâkim oldular ve yavaş yavaş Güneş kalesini sıkıştırdılar. Bunun neticesini elde ettiler. Arka arkaya çıktıkları 3 gol ile galip geldiler.

Beşiktaş 6 - Topkapı 1

Istanbul lik şampiyonası oyunlarından olan Beşiktaş, Topkapı arasındaki müsabakanın ilk devresi çok hararetle ve Beşiktaşın 1 - 0 galibiyetle bitti.

İkinci devre başlarında üstüste iki gol atan Beşiktaş hâkimiyeti almış, gollerin adedini arttırmaya başlamıştı.

Topkapı bu oyunda tamamille müdafaa yaptı ise de 6 - 1 mağlûbiyetten kurtulamadı.

Karagümrük 1 - Doğanspor 1

Şeref stadında oynanan ikinci lik oyunundan Karagümrük - Doğanspor arasındaki müsabaka güzel bir oyundan sonra 1 - 1 berabere bitmiştir.

Anadoluhisar 3 - Kasımpaşa 1

İkinci lik maçlarından Anadoluhisar, Kasımpaşa arasındaki müsabaka Kadıköy stadında oynandı. Anadoluhisar takımının hâkimiyeti ile geçen oyun 3 - 1 Kasımpaşanın aleyhinde bitti.

Hilâl 1 - Eyüp 2

Birinci lik müsabakalarından olan bu müsabaka Kadıköy stadında oynanmıştır. İlk devreyi Hilâl 1 - 0 galip olarak bitirmiştir. İkinci devrede çok düzgün oynayan Eyüp takımı üstüste iki sayı yaparak maçı 2 - 1 kazandı.

Yugoslavyada talebe kavgası

Belgrad, 5 (A.A.) — Tıp Fakültesinin önünde milliyetperver ve Marksist talebe arasında kavga çıkmış ve bir talebe ölmüştür. Kavgayı sebep Marksist talebenin grev için bir tekrar vermiş olmasıdır.

Türkiye ile Yugoslavya arasındaki beraberlik bir kere daha teyit edildi

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Avusturyanın son hareketi

Avusturyanın son hareketi hakkındaki bir suale doktor Tevfik Rüştü Aras şu cevabı vermiştir:

«Küçük antant bu meselede bir vaziyet almağa selâhiyettardır, fakat küçük antanta müvazi bir birlik teşkil eden Balkan antantı, küçük antantın faaliyet ve teşebbüslerini en büyük bir sempati ile takip etmektedir. Küçük antantın iki azası bizim birliğimize dahildir, üçüncü azası ise bir çok bakımdan müttefiklerimizimizin müttefikidir.»

Bulgaristanın Vaziyeti

Sulh muahedelerinin askeri maddeleri bahside Bulgaristanın alabileceği vaziyet hakkındaki suale de doktor Aras şu tarzda mukabele etmiştir:

«Doğrudan doğruya alâkadar komşularını daha evvelden haberdar etmeksiz Sofya hükümetinin bu tarzda bir teşebbüste bulunmak niyetinde olduğunu zannetmiyorum. Çünkü kendileri dostça komşuluk münasebetleri idame edinmek istenen komşuları ha idame edilmek istenen komşuları ha-

berdar etmek, en iptidai beynelmilel nezaket icabıdır. Bu tarzda hareket alâkadarın kendi tezini müdafaa için göstereceği sebeplerin, kuvvetlerinden bir şey kaybettirmez. Fakat eğer komşularile olan dostluğa kıymet veriliyorsa bu tarzda hareket bir tarafa bırakılmıyacak bir mecburiyettir.»

Tevfik Rüştü Aras Nikbin

Doktor Tevfik Rüştü Aras beyanatını şu suretle bitirmiştir:

«Birbirini takip eden hâdiselere rağmen nikbin olmakta devam ediyorum. Eger Avrupada sulhu muzaffer çıkarmağa muvaffak olursak memleketlerimize ve bütün Avrupa milletlerine en büyük iyiliği yapmış olacağız.»

Türkiye Dış İşleri Bakanı dün akşam Türkiye elçiliği tarafından verilen bir ziyafette bulunmuştur. Bu ziyafete doktor Stoyadinoviç, Balkan antantı memleketleri elçileri ve Yugoslavya dış işleri bakanlığı yüksek memurları da iştirak etmişlerdir.

Doktor Tevfik Rüştü Aras bu sabah Ankaraya dönmek üzere Belgradan hareket etmiştir.

Habeşler tamamen mağlûp olmadılar

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

İtalyan tayyareleri «Karmakarışık kaçan kütleyi» bombardıman etmekle meşguldür.

Protesto

Cenevre, 5 (A.A.) — Habeş Dış Bakanı Herni Avenol'e çektiği bir telgrafta dün saat 8 de Adisababasının beş İtalyan tayyaresi tarafından bombardıman edilmesine karşı protestoda bulunmuştur. Bu tayyareler şehrin üstünde alçaktan uçmuşlar ve mitralyözlerle ateş etmişlerdir.

Dış Bakanı bu protestoda, Adisababa'da hiç bir garnizon mevcut olmadığı ve İtalyanların bu hareketleriyle, açık şehirlere bile hürmet etmediklerini isbat etmiş bulduklarını söylemektedir.

Kat'i safha

Londra, 5 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

riyor:

Habeşistanda harp kat'i bir devreye girmek üzeredir. İtalyanlar, yağmurlardan evvel Habeşlere kat'i darbeyi vurabilmek için şimdi bütün kuvvetlerini kullanmaktadır.

Askeri muharririmizin mütealeaları

Dün gece gelen telgraflar bermutat İtalyanların büyük muvaffakiyetlerinden bahsetmektedir. Fakat bunların membaları İtalyan cephesi olduğuna nazaran bu haberlere olduğu gibi inanmak doğru değildir.

Bu hususta okuyucularımıza kâfi bir fikir verebilmek üzere büyük harpte cereyan etmiş olan propaganda servislerinin ne tarzda mübalâgalar ve hattâ uydurma havadislerle düşmanı ve cihan efkârını mütealea etmiş olduklarını askerî muharririmizin yazın çıkacak olan bir yazısında okuyacak olacağız.

Lokarno devletleri Cenevrede toplanıyorlar

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

Alman murahhasları

Londra, 5 (A.A.) — Alman Dış Bakanlığı siyasi kısım direktörü Diekhoff Alman delegasyonu azalarından bazıları ile birlikte Berlin'e hareket etmiştir.

Von Ribbentrop bir kaç gün daha Londra'da kalacaktır.

BÜTÜN ÜLKEYİ HER GÜN

DOLAŞAMAZSINIZ FAKAT:

Son Posta
DAKI BİR İLAN
BÜTÜN ÜLKEYİ HER GÜN DOLAŞIR!

HASAN RUJ, ALLIK, TIRNAK CİLÂLARI

Asrı kadın için ruj, allık ve tırnak cilâsı bir ihtiyaçtır. Hayatı bir iştir. Fakat, iyisini bulmak lâzımdır. Pariste Koti ne ise Türkiyede dahi Hasan odur. Sabit, açık, koyu renkleri vardır. Hasan rujlarına ve allıklarına ve tırnak cilâlarını görüpte meftun olıyan kadın yoktur. Hasan markasına dikkat, başka marka verilerse aldanmayınız. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu.

Güzellik ve sıhhat için ilk şart

RADYOLİN

kullanmaktır

Radyolin

dişleri,

dişler çehreyi

güzelleştirir.

Radyolin

dişleri,

dişler midmeyi

sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikropları yüzde yüz öldürür, diş etlerini besleyerek hastalanmalarına mani olur, ağız kokusunu keser.

Paristen mezun iki kardeş terzi ve şapka evi

ERGÜN

Kadın Terzisi

TÜRKAN

Kadın Şapkacısı

Beyoğlu, Ağacami, Rumeli Han No. 1 (Son modeller geldi)

NASIR İLACI
KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

Nasir ilacı Avrupa ve Amerikada fevkalâde mazharı takdir olmuştur. En eski nasırları bile pek kısa zamanda kökünden çıkarır. İngiliz Kanzuk Eczanesi Beyoğlu - İstanbul

TIFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

VIKİNG

Markalı

SÜT MAKİNALARI

hem çok iyi, hem çok ucuzdur.

Türk-Avrupa LTD. ŞTİ.

İSTANBUL, GALATA, PERŞEMBE PAZARI 61

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

UYKUSUZ GEÇEN GECE

Ne beyhude yere iztirab çekiyor. Bir tek kaşe **GRİPİN** bu tahammül edilmez ağrıyı dindirmeye kâfi idi.

- **GRİPİN**: En şiddetli baş ve diş ağrılarını keser.
- **GRİPİN**: Soğuk algınlığından mütevellid bütün ağrı, sızı ve sancuları süra'atle geçirir.

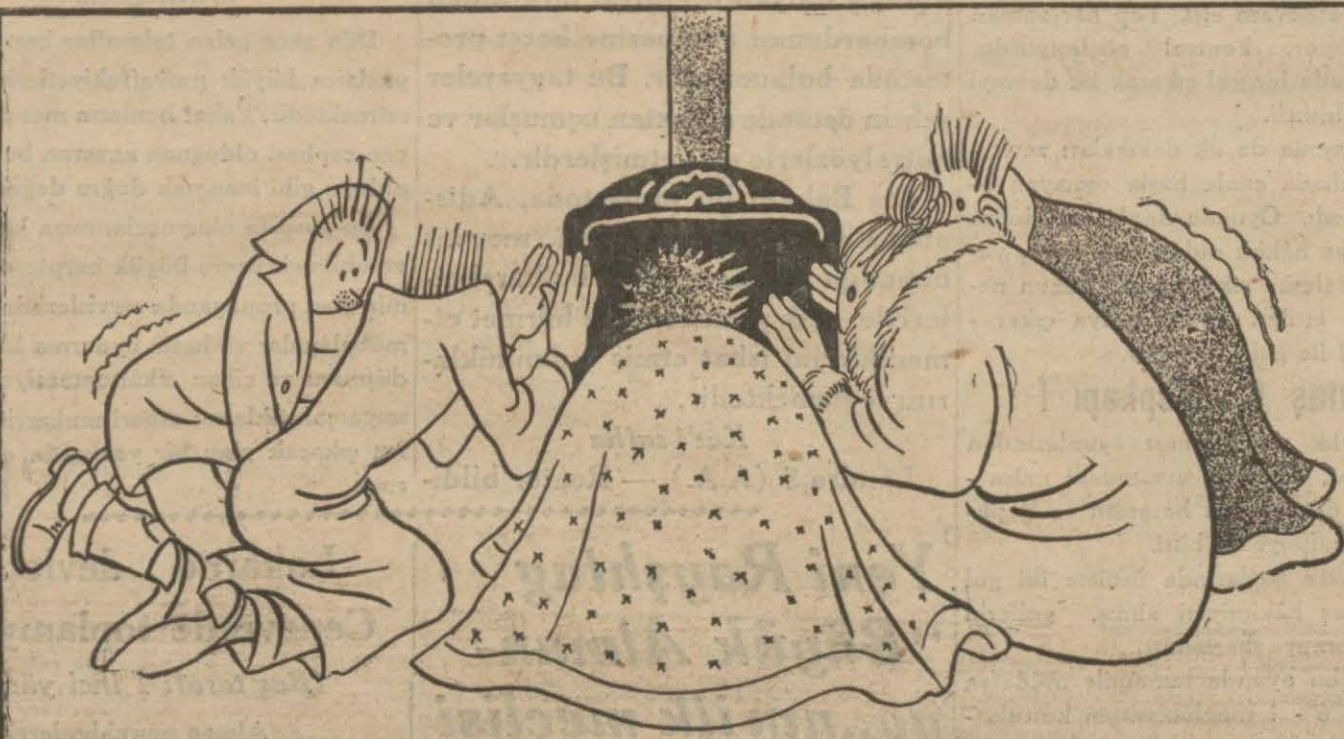
- **GRİPİN**: Gripe, baş nezlesine ve diğer nezlelere karşı çok müessirdir.
- **GRİPİN**: Bel, sinir, romatizma ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir.

GRİPİN

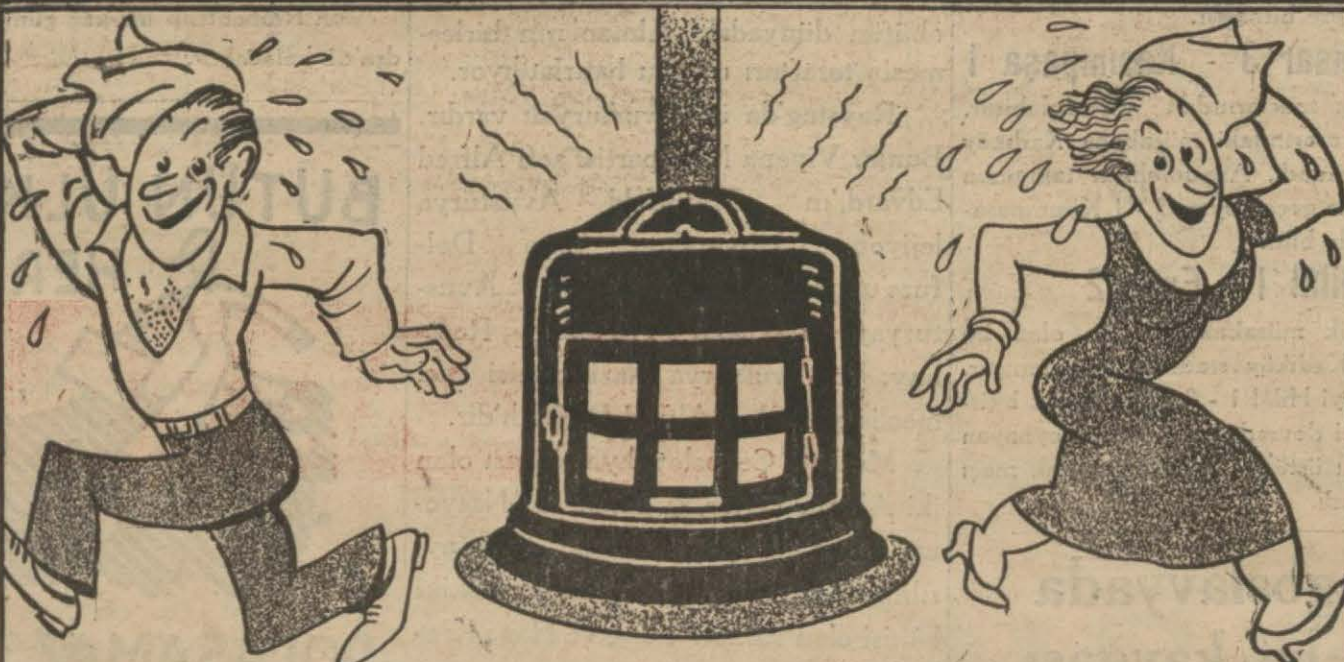
Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz,

GRİPİN, Radyolin Diş Macunu fabrikasının mütehasıs kimyagerleri tarafından imal edilmektedir.

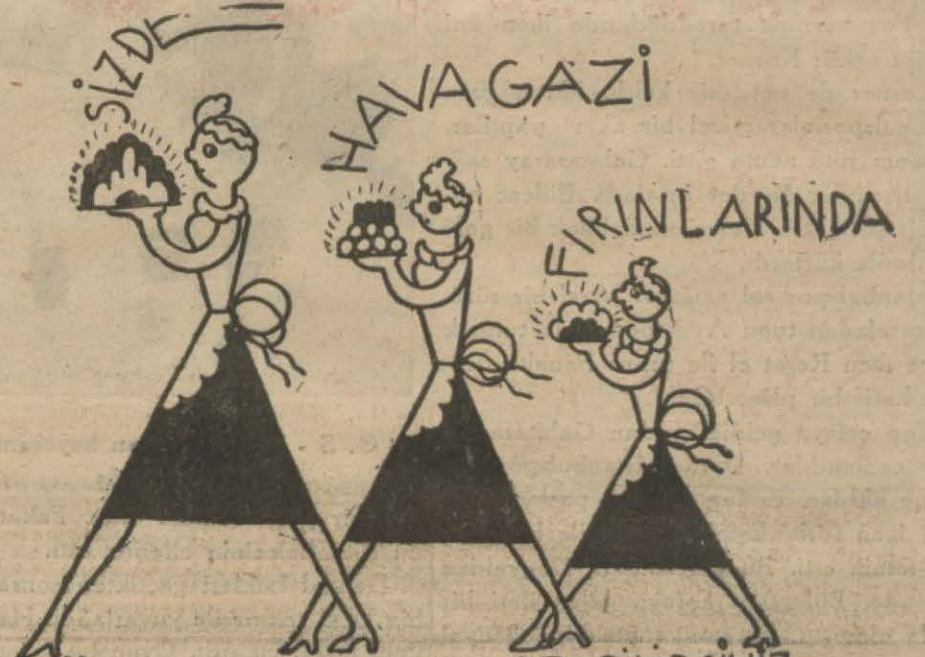
Her eczanede bulunur. Fiyatı 7,5 kuruştur.

"5" ton kömürdeki hararet...

"1" ton TÜRK ANTRASİTİNDE vardır.

GÜZEL PASTALAR YAPABİLİRSİNİZ
VERESİYE SATIŞ

101 İstiklâl caddesi. İzahat verilir.

Saata çok ehemmiyet veren **REVUE** saati alır.

Bir **REVUE**

saati alan ne aldığını bilir, çünkü 80 senelik tecrübe gibi bir garantiye maliktir.

Modeller en son ve zarif şekildedir.

REVUE saatleri tanınmış saatçılarda satılmaktadır.

Umumi deposu: İstanbul Bahçekapı, Taş Han, Birinci kat 19. Telefon 21354

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

İstanbul Tapu Ve Kadastro Başmemurluğundan:

İstanbulda Yayla civarında vaki Hüsamettin camii arsası müstâğni anha olarak İstanbul Evkaf Başmüdürlüğünden temdidî ve tapuya rapı talep olunmuş işbu mahallin tapuda kaydı olmadığından senetsiz tasarruf muamelesi yapılacağından bu mahal hakkında şayet tasarruf iddiasında bulunan var ise vesaiki tasarrufiyesile tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında İstanbul Tapu ve Kadastro Başmemurluğuna müracaatları ilân olunur. «1741»